

ISMUSĖ 400,000 NACIU PRANCŪZIJOS

Lėktuvai Nuskandino 10 Japonų Laivų

GENERALINIS ŠTABAS pietvakarių Pacifike, rugp. 31.—Sąjungininkai lakūnai, puldami japonų laivus nuo Kurilijų, į šiaurę nuo Japonijos, iki olandų rytų Indijos salų, išmušė dar 23 japonų laivus, kurių 10 nuskandino.

Gen. MacArthur komandos lėktuvai atakavo nuo Mindanao salų, pietų Philipinuose, iki Celebes, Ceran

ir Kai salų. Didieji ir vidutinieji bombieriai antradienį numetė 113 tonų bombų ant Halmahera salos.

Adm. Nimitz pranešimas iš Pearl Harbor sakė armijos ir laivyno lėktuvai sekmdienį atakavo Paramuširo apylinkę, Kurilijų salose, ir vieną japonų laivą nuskandino o tris kitus sužalojo.

Rusai Kariai Įsiveržė į Buchareštą

MASKVA, rugp. 31.—Užėmę Ploesti ir jo gausius aliejaus laukus, rusai pasivarė pirmyn ir įsiveržė į Rumunijos sostinę, Buchareštą.

naikinti aliejaus varyklas, sandėlius ir fabrikus Ploesti apylinkėje.

(Atvirkščiai, Reuters pranešimas iš Maskvos sakė tas žurnalas rašė, jog vokiečiai padegė aliejaus šulinį, ir kad rusai turėjo veržtis per liepsnojančius laukus.)

Vienas radio korespondentas pranešė iš Maskvos, kad rusai dasivarė iki Bulgarijos sienos prie pietų Dobrujos, kurią bulgarai pagrobė iš Rumunijos su Hitlerio leidimu.

Siaurėje, kitos rusų jėgos pradėjo naują ofensyvą, kurios tikslas matomai yra apibėgti Varšuvą ir įsisprousti tarpe Lenkijos sostinės ir Rytrpūsijų.

Rusų armijos laikraštis Raudonoji Žvaigždė rašė, kad rusų greitas žygiavimas nedavė naciams visiškai su-

Rusai Sako Bulgarijai Padeda Naciams

LONDONAS, rugp. 31.—Maskva kaltina Bulgariją naciams padėjimu. Anot rusų, po neutraliteto paskelbimo Bulgarija susitarusi su Vokietija išleisti Hitlerio kariuomenę ir ginklus.

kė Rumunija gali tuoj pasirašyti taikos sutartį su rusais Maskvoje.

Rusai sako vienintelė vil-tis bulgarams yra dalyvauti kovoje prieš nacių. Bulgarių delegacija Cairo šiuo laiku laukia sąjungininkų paliaubų sąlygų.

Nugalėta Vokietija Negaus Lend-Lease
WASHINGTON, rugp. 31.—Vokietijos žmonėms ateinanti žiema bus labai sunki, nežiūrint ar jie pasiduos ar vis dar kovos prieš sąjungininkus.

Radio France iš Alžyro sakė paliaubų sutartis tarp Bulgarijos ir sąjungininkų gali būti pasirašyta šian-dien.

Jeigu Jungtinės Tautos nenutars suteikti pašalpą Vokietijai po jos pasidavimo, naciams bus vargas, kadangi nenumatoma jiems siūsti nei maisto nei kitų reikmenų. Tas pats numatoma Rumunijai ir Bulgarijai.

Pranešimas iš Ankara sa-

KIEK MYLIŲ Į BERLYNĄ
1—Iš Rusijos fronto—322 mylios (nuo Varšuvos rytinių priemiesčių).
2—Iš šiaurinės Prancūzijos—450 mylių (nuo St. Dizier).
3—Iš pietinės Prancūzijos—545 mylios (nuo Perly).
4—Iš Italijos fronto—590 mylių (nuo Pesaro).

KARO BIULETENIAI

KALENDORIUS
Rugsėjo 1d.: Šv. Egidijus; senovės: Dievainis ir Gunda.
Rugsėjo 2d.: Šv. Steponas; senovės: Brutenis ir Tugaudė.

—Rusai sušmė 70 tūkstančių nacių karių Rumunijoje.

ORAS
Giedra. Daug vėsiau.

—Britų lėktuvai atakavo ir išsprogdino nacių amunicijos traukinį miške penkias mylias nuo Dieppe.
—Istanbul pranešimas sakė Bulgarija uždariusi sieną tarpe Bulgarijos ir Turkijos.

VIENAS AMERIKIETIS SUĖMĖ 941 NACIŲ

Nacių suimtas pietinėje Prancūzijoje, Leit. Clarence E. Coggins, iš Poteauk, Okla., iškino nacių komandierių, kad jo komanda, susidedanti iš 17 karininkų ir 924 karių, buvo sugauta sąjungininkų spąstuose. Nacis Majoras sutiko ir amerikiečiui pasidavė. Čia matomas rezultatas. (NEA-Draugas Telephoto.)

De Gaulle Vadovauja Laikinei Vyriausybei

PARYZIUS, rugp. 31.—Prancūzų tautinio išsilaisvinimo komitetas pranešė apie laikinos vyriausybės sudarymą. Kabinetui vadovauja Gen. Charles de Gaulle. Jame įeina keli komunistai ir keli asmenys, kurie nevertėja savo tikrų vardų, kad naciai negalėtų atkeršyti jų giminėms okupuotose Prancūzijos dalyse.

16 Žuvo Lėktuvo Nelaimėj Brazilijoje

RIO DE JANEIRO, rugp. 31.—Panair Dō Brasil transporto lėktuvai nukritus tuoj po vidurnakčio, šešiolika asmenų žuvo. Lėktuvas sudužo netoli nuo Sao Paulo aerodromo.

U.S. Kariai Pasiekė Argonne Mišką

SU U.S. TREČIAJA ARMIJA Prancūzijoje, rugp. 31.—Gen. Patton vadovauja ma trečji Amerikos armija įsiveržė į Argonne mišką prieš Belgiją. Amerikiečiai užėmė visą Marne upės klonį be didesnių mūšių.

Manoma ta vyriausybė pasiilks galioje kol karo belaisviai ir nacių išvežti prancūzai bus grąžinti į Prancūziją ir galės balsuoti bendruose rinkimuose.

Nežiūrint Audros, Skuba per Burma

KANDY, Ceilonas, rugp. 31.—Britai kariai žygiuoja per Chin kalnus Burmoje, nežiūrint didelio lietaus. Patrulės pasistūmė į pietus nuo Pinbaw ir Kazu apylinkėje.

Vokiečiai traukiasi atgal per Aisne upės klonius ir miškus. Jų pasitraukimas toks pat greitas, kaip buvo jų žygiavimas penkis metus atgal per Lenkiją ir po aštuonių mėnesių per Prancūziją.

Siūlo 5 Partijų Vyriausybę Lenkijai

LONDONAS, rugp. 31.—Lenkų Premjeras Mikolajczyk, pranešdamas, kad jo vadovaujama vyriausybė pasiūlė Rusijai pasiūlymą sudaryti koalicinę vyriausybę iš visų penkių Lenkijos partijų atstovų, sakė Lenkijos likimas bus "didelis išbandymas visam pasauliui."

opinią. Vyriausybės pasiūlymas apima septynis punktus:
1) Lenkijos vyriausybė bus perorganizuota, kuomet Varšuva bus išlaisvinta.
2) Mikolajczyk grįžtų Varšuvon, pasitartų su įvairiom politinėm partijom ir gautų iš jų kandidatų vardus.
3) Kabinetas būtų sudarytas iš lygios reprezentacijos liaudininkų, socialdemokratų, nacionaldemokratų, krikščionių darbininkų ir darbininkų partijų.
4) Vyriausybėn nebus priimti asmenys, kurie žinomi kaip fašistai.
5) Naujoji valdžia atnaujintų santykius su Rusija ir susitartų su Rusija dėl civilės administracijos už rusų linijų.
6) Būtų pasiruosta rinkimams.
7) Būtų sudarytas karo kabinetas karinių jėgų vadovavimui.

Prancūzai Užėmė Bordeaux Miestą

LONDONAS, rugp. 31.—Prancūzijos vidaus armija pranešė, kad ji išlaisvino Bordeaux, paskutinį didelį uostą pietinėje Prancūzijoje, kurį naciai dar laikė.

Jis sakė lenkai Varšuvoje ir vėl šaukėsi pagalbos, bet Rusija nedavė leidimo sąjungininkų lėktuvams, pa-dėjus lenkams patriotams, nusileisti Rusijoje.

Anot Mikolajczyko, "Ei-nėme prie karo pabaigos. Ideologiniai principai At-lanto Čarteryje ir keturiuose laisvėse kažin kaip nustojo vertės, o jų vieton atsistojo jėgos politika." Pasakoje, anot jo, tokios valstybės kaip Lenkija negali daryti nutarimus diplomatinėse kon-ferencijose, bet turi viską daryti prieš pasaulio akis ir didžiųjų valstybių viešąją

Prancūzai anksčiau sakė, si užėmė Bordeaux, bet vėliau sakė pirmasis pranešimas buvęs padarytas prieš laiką. Jie taipgi sakė išlaisvinę Chambéry ir Tonnerra miestus.

Naciai Atpleşė Raud. Kryž. Maisto Vagonus

SU 7-tąja ARMIJA PRIE LYON, Prancūzija, rugp. 31.—Amerikiečiai čia rado tris vagonus, ant kurių buvo užrašai "neatidarytin! Tarp tautinio Raudonojo Kryžiaus nuosavybė," kuriuos išlaužta ir išvogta. Visoj apylinkėj buvo suplėšytos maisto ir vaistų dėžės. Prancūzai sakė naciai išvogė tuos dalykus pirm negu pasitraukė.

Sunaikinta 46 Vokiečių Divizijos

WASHINGTON, rugp. 31.—Gen. Eisenhower pranešė, kad nacių nuostoliai nuo Prancūzijos invazijos pradžios siekia 400,000 užmuštų ir suimtų karių (200,000 jų suimta nelaisvėn); 1,300 tankų suimta ar sunaikinta; 20,000 sunkvežimių suimta ar sunaikinta; 2,000 įvairios rūšies patrankų suimta ar sunaikinta; 2,378 lėktuvai sunaikinti ore, ir 1,167 ant žemės (prie to, 270 gal sunaikinti ir 1,028 sužaloti); 300 visokios rūšies laivų nuskandinta ar smarkiai sužalota; penkios panzer divizijos sunaikintos ir šešios

smarkiai apdaužytos. Dvidešimts pėstininkų divizijų "eliminuota" ir 12 smarkiai suaižyta; viena parašutistų divizija ir dvi pėstininkų divizijos sugautos Britanijos pusiausaly; viena pėstininkų divizija izoliuota kanalo salose.

Vokiečiai taipgi neteko trijų feldmaršalų ir vieno armijos komandieriaus, kurie buvo atleisti ar sužeisti, ir vieno armijos komandieriaus, trijų korpusų komandierių, 15 divizijų komandierių ir vieno tvirtovės komandieriaus, kurie buvo užmušti ar suimti.

Britai Persikėlė Per Somme Upę

VYRIAUSIAS AEF ŠTABAS, rugp. 31.—Britų tankai užėmė Amiens, persikėję per Somme upę ir įsteigė stiprią poziciją. Britai lenktyniauja su Amerikiečių daliniais, kurie užėmė Laon ir pasukę į šiaurę taip greit žygiuoja Belgijos link, kad jie pasivijo tris vokiečių karių traukinius.

bandys sąjungininkus stabdyti. Kanadiečiams baigiant apvalyti Rouen miestą, ir britams pasiekus Amiens, nacių robotinių bombų pakrantė ir ją saugantis nacių garnizonas apsupti ir pasmerkti pražučiai.

Prancūzijos vidaus armijos karininkas pranešė iš Paryžiaus, kad amerikiečiai užėmė neišvardintą kaimą tik 26 mylias nuo Belgijos sienos.

Vienas amerikiečių dalinys, žygiuodamas rytuose Vokietijos link, užėmė St. Dizier ir dasivarė iki 40 mylių nuo atsuktos Maginot linijos. Už 45 mylių randasi Sedan, kur naciai 1940 metais apėjo Maginot liniją.

Gen. Eisenhower sakė sąjungininkų vaju išlaisvinti šiaurinę Prancūziją eina bent penkias dienas greičiau negu buvo numatyta ir atrodė, kad vokiečiai nē ne-

Nemanoma, kad naciai suspėjo atsukti Maginot linijos patrankas į vakarų pusę, ir nėra jokių nurodymų, kad Gen. Eisenhower mano tiesiog pulti Maginot ir Siegfried linijas.

U.S. Kariai Užėmė Nice; Skuba į Italiją

ROMA, rugp. 31.—Žygiuodami pagal Prancūzijos Riviera pakrantę, amerikiečiai užėmė didelį Nice uostą, ir varosi Italijos sienos link, kur jie galės susijungti su amerikiečiais šiaurinėje Italijoje.

kos septintos armijos komandieriu.

Žygiavimas trukdomas gausiai pasėtu nacių minų. Pranešta, kad Gen. Wilson, lankydamasis pietinėje Prancūzijoje dvi dienas, pasitarė su Gen. Patch, Ameri-

Hitleris pasikuntė savo šarvuotųjų daliniais iš Italijos Prancūzijoje, kad atakuoti sąjungininkų jėgas ir tuo trukdyti jų jėgų jungimą, kad duoti nacių 19-tai armijai progos pasitraukti užpakaly savo Siegfried linijos.

Rhone klony sąjungininkai pasivarė pirmyn, ir po didelių mūšių su naciis Drome upės šiauriniame krante, užėmė Valence.

8-tos Armijos Lenkai Kariai Užėmė Pesaro

ROMA, rugp. 31.—Britų aštuntos armijos lenkai kariai užėmė Pesaro uostą, prie Adrijos kranto. Tas uostas buvo skaitomas nacių Gotų linijos rytiniu galu.

Persikėlė per Foglia upę plačiu frontu, sąjungininkai jau susirėmė su stipria priešo jėga toliau nuo kranto.

Naciai Pripažįsta Slovakų Sukilimą

LONDONAS, rugp. 31.—Berlynas pripažino, kad Slovakijoje įvykęs sukilimas, ir kad keli garnizonai jau pabėgo.

Nacių DNB agentūra sakė riaušės įvykusios keliose vietose ir sakė jos buvo partizanų ir Jugoslavijos Maršalo Tito agentų pradėtos.

ZINIOS IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Ligoniai sveiksta. Jurgis Luckus dabar randasi namie ir sveiksta po operacijos. Sofija Liutkevičienė taipgi randasi namie po operacijos. Pamaži sveiksta. Vladas Zataveckas, kuris sirgo plaučių uždegimu, jau kiek pasveikęs, vėl eina dirbti.

Pramoga. Rugs. 20 d. mokyklos kambariuose buvo suruošta pramoga keletos parapijos draugijų, kad išdažymo mokyklos kambarių padengus lėšas, kad sugrįžus vaikams būtų smagiau mokytis šviesesnė mokyklė.

Karo žinios. Praeitą savaitę Jonas ir Katarina Dubinskai, Davis Av., gavo žinią iš Karo Biuro, kad jų sūnus S. Sgt. John B. Dubinskis, 22 m., dingęs Vokietijos apylinkėje nuo rugs. 9 d. Manoma, kad pirmą kartą jis buvo su lėktavu išlėkęs. Jis buvo 'aerial gunner', nes tėvai buvo gavę žinią nuo jo, kad užbaigė tą mokslą rugs. 6 d. Jis užjūrų buvo nuo birželio mėnesio. Čionai baigė mokslą Catholic Central High ir buvo "manager" i Meyer's Dime krautuvė. Jis buvo kaimynas ir draugas kito jaunuolio S. Sgt. Vito Sakalausko, 22 m., sūnaus našlės Ursulės Sakalauskiene, apie kurį buvo pranešta taipgi, kad dingęs Vengrijos apylinkėje. Ši žinia atėjo savaitė prieš žinią apie Dubinską. Vito Sakalauskas dvi savaites prieš dingimą (gal, apie liepos 30) rašė, kad buvo suėjęs su broliu Pvt. Serphin Sakalauku kur tai Italijoje, po 2 metų nesimatymo. Jis užjūrų jau 6 mėnesiai. Gavęs "Air medal" su "2 clusters" už atsižymėjimą. Namie būdamas dirbo Hasckelite Manufacturing kompanijoje.

Dubinskių šeimai ir Sakalauskienei reikiama gili atjautimą dėl jų sūnų. Abi motinos yra uolios parapijos ir draugijų darbuotojos ir rėmėjos; turėjo ir gerus sūnus, kurie savo motinas gerbė ir gražiai užlaikė. Tokių jaunuolių tikrai gaila. Gal Dievas duos, gusim neužligo geresnių žinių, kad jaunuoliai sveiki ir gyvi.

Cpl. Tech. Vincent J. Bagdon, sūnus Frances Bagdon, Quarry Av., buvo pagirtas savo komandos ir kompanijos už atsižymėjimą moksle apie vandens tyrumą chemiškoje srityje. Jaunis Bagdon jau 29 mėnesiai karo tarnyboj. Dirbo Mich. Bakeries ir buvo narys National Guards.

Sužeistas. Pvt. Leo E. Žiūraitis pranešė savo motinai Onai Žiūraitienei, Front St., kad jis Prancūzijoje buvo sužeistas, bet dabar sveiksta. A. C. John Kamsickas, kuris viešėjo pas tėvus, Prana ir Ver. Kamsickus, apie 3 savaites, dabar rašo, kad paskirtas į "pre-flight" mokyklą, Athens, Georgia. Jo sesutė Albina, kuri dabartinu laiku randasi New York

ke kaipo 'Wave,' taipgi rašo, kad jai labai gerai sekasi. Vos tik 3 savaitės kaip išvykus, bet jau tapo narė "Singing Platoon". Taipgi gavo progos įstoti į bažnytinį chorą ir groti vargonais mišiose.

Svečias. Netikėtai lankėsi svečias kun. Pijus Lekešis iš Maspeth, N. Y., pasenus pažįstamus draugus Teberius, Kamsickus ir kitus. Prieš 20 metų kun. Lekešis, dar studentu būdamas, buvo apsigyvenęs pas minėtas šeimas, užtat ir nepamirėta jų aplankyti, nors ir trumpam laikui.

Laidotuvės. Rugs. 22 d. buvo laidotuvės seno gyventojų Wm. Wenskaruskas, 70 m., kuris mirė rugs. 20 d. Po gedulos pamaldų palaidotas parapijos kapuose.

Rugs. 26 d. buvo gedulo pamaldos už Katariną Nausėdienę, 52 m., kuri mirė rugs. 22 d. Pálaidota parapijos kapuose. Paliko liūde ti vyrą Petrą; 3 sūnus — Pvt. Joseph, Anglijoj; Pvt. Theodore, Italijoje; Paul, čionai; 6 dukteris — Mrs. R. McCracken, Mrs. Adele Labiotka; Mrs. Ted Levandowski; Pat, Lucille ir Eleanor; 7 anūkus; 1 seserį Veroniką, Lietuvoj.

Stambi arka. Prie š. Petro ir Povilo parapijos bažnyčios statoma koplyčia Liurdo Panelės šv. (Our Lady of the Lourdes). Buvo prašoma aukų tam tikslui John Powell, iš Lansing, Michigan, paaukojo stovylą Liurdo Panelės šv. administracijos Grublauskaitės-Powell, kuri mirė prieš kelias savaites. Bernadetos stovylą aukojo Mykolo ir Pauli-

VOKIEČIAI NEŠDINASI IŠ TURINO

Amerikiečiams einant pirmyn — vienai kolonai šiaurės link nuo paimto Monelimar, o kitai kolonai pasiekus Rhone upę ir siekiant paimti Nimes, iš Berlyno pranešta, kad vokiečiai jau nešdinasi iš Turin miesto, Italijoje. Šveicarijos pasieny amerikiečiai visai netoli Geneva miesto. (Acme-Draugas telephoto)

IDOMIOS ZINIOS IŠ TOLIAU

Primicijų atgarsiai

Worcester, Mass. — Sekmadienį, rugs. 20 d., 11 valandą šv. Kazimiero bažnyčioje, įvyko iškilmingos šv. Mišios, kurias atnašavo naujai įšventintas kunigas marionas, Vincas J. Paralis. Primicijantui asistavo arkikunigu parapijos klebonas kun. A. Petraitis; kun. M. Jodka, MIC., marijonų provincijos ekonomas, diakonas; senas mokslo draugas ir profesorius Marianopolio ko-

nos Grublauskų šeima. Abi stovylos yra rankų darbo. Klaidos atitaisymas. Praeitą savaitę buvo įdėta žinia apie vestuves Leo Boyer su Lillian Draugelis. Turėjo būti Leo Boyer su Rose Draugelis. Lillian Draugelis buvo savo sesutei pamergė. Korespondentė atsiprašo už padarytą klaidą. V. M. K.

legijos, kun. Jonas Shaulis, MIC., subdiakonu; ceremonijų vedėju buvo klierikas B. Uždavinys, MIC., kuris atvyko iš Chicago dalyvausti šioje iškilmėje. Kun. Antanas Ignatas, M. I.C., Marianopolio kolegijos profesorius, pasakė labai gražų ir įspūdingą pamokslą, kurį sunku bus Worcester žmonėms pamiršti.

Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujant muz. Juozui Žemaičiui, labai gražiai ir įspūdingai giedojo Mišias; per Ofertorium spe cialiai parinktas kvartetas giedojo "Tu es Sacerdos". Bažnyčia buvo pilna žmonių ir tuoj po Mišių primicijantas suteikė visiems palaiminimą.

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 S. Halsted St.
CHICAGO, 8, ILL.
Tel. CALumet 7237

Užlaikome didelę krautuvę Rakandų, Jewelry, Rekorų ir Radio Setų mūsų baltame name. Visi departmentai po vienu stogu. Čia rasite didelį ir įvairų pasirinkimą viršnurodytų dalykų — už prieinamas kainas.

REIKALĖ PASINAUDOKIT
BUDRIKO RADIO VALANDOS:
WFLA, 1000 K., Nedėlios vakaras — 9:30 P. M.
WHPU, 1450 K., Ketvejo vakaras — 7:00 P. M.

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Everything in the line of Furniture
AL. C. ALLEN (Alešauskas)
Factory Representative
SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6951

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!
Statybai, Rekonstravimui, Refinansavimui — ANT LENGVŲ MĖNESINIŲ ĮMOKĖJIMŲ!
Panaudokite Praga Dabartinėms Žemoms Nuosimio Ratomas.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUZYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Jūsų pinigai bus greitai išmokami jums ant parochialvimo.
SENIAUSIA IR SYMAUSIA LIETUVŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA.
— 47 Metų Sekmingo Patarnavimo —
KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
TEL: CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3226 SO. HALSTED ST.

Po Mišių šv. buvo priėmimas giminių ir svečių į naujo primicijanto namus. Giminių atvažiavę buvo: Urbanovičiai ir dukterė iš Shenandoah, Pa.; Norkevičiai iš Philadelphia, Pa.; Paruliai iš Cleveland, O.; Mazauskų šeima iš Barre, Mass.; E. Mazauskaitė iš Brockton, Massachusetts. Taipgi matėsi giminių ir svečių iš Providence, R. I., Gardner, Mass., ir iš kitų miestų. Į namus atsilankė daugiau kaip šimtas žmonių.

Po skanių pietų, kuriuos paruošė primicijanto motinė, teta Mazauskaitė, ir Matlauskienė, visi 6-tą valandą susirinko į parapijos salę pagerbti naują primicijantą. Pokylyje dalyvavo apie 400 žmonių. Kun. J. Bakanas buvo programos vedėju.

Kalbėjo ir nuosirdžius linkėjimus geriausio pasisekimo linkėjo šie kunigai: A. Petraitis, A. Ignatas, MIC., J. Shaulis, MIC., J. Petrauskas, MIC., B. Mažukna ir M. Jodka, MIC., kuris perdavė linkėjimus nuo marijonų vizitatoriaus kun. K. Rėklaičio, MIC., ir kun. J. Janciaus, MIC., marijonų provincijolo. Linkėjimų išreiškė mokytojas Jonas Parulis, primicijanto brolis ir mokytojas K. Pauliukonis, primicijanto tėveliai, tetos ir dėdės. Galutinai primicijantas kun. Vincas Parulis, MIC., išreiškė dėkingumą visiems

NUVAEGUSIOS DEGANČIOS NIEŽIANČIOS PRAKAITUOJANČIOS KOJOS
Greita joms pagalba vienos minutės masažavimu su DEVINE OINTMENT. Tegul būtinai alyva į DEVINE OINTMENT suminkština tuos korpusus ir sutrinimus ir tuomet išsugęstas patogu ir be skausmo vaikščiojimu. Parduodamos su pinigų grąžinimo garantija pas jūsų vietos vaistininką arba pas —
WIEBOLDS-GOLDBLATT
DEVINE OINTMENT
Nesutepantis — Nenušažantis
800 N. Clark St., City SUPERIOR 1462.

Būkit Malonūs SAVO AKIMSI
Tik vieną dieną akis išsūsi gyvenimui. Satgokite jas leidžiant išgaminuoti jas moderniausia metodu, kurį regėjimo mokslas gali suteikti.
36 METAI PATYRIMO priimanime akinius, kurie prailina visą akių gyvenimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Telefonas: CANAL 0528, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 5:30 p. m.
Trečiad. ir Sekm. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
26 metų patyrimas
Tel.: Yards 1820
Pritaiko Akinius, Kreivas Akis, Italiso.
Ofise ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Sekmadienį pagal sutartį.

atsilankusiems ir visiems, kurie koku nors būdu prisidėjo surengimui vakaro, būtent Marijonų Rėmėjų kuopai ir šv. Onos draugijai.

Kun. Vincui Paruliui ten-

syje. Koresp.

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI DUODAM PASKOLAS Ant Pirmų Morgičių
UZ MAZESNĮ NUOSIMTĮ — BE KOMISINO
PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Ave. Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI
DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930
Tel. YARds 2246

DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.
Ofise Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 5-8:30 P. M.
Trečiadienis pagal sutartį
Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street
Trečiadienio ir Seštadienio vakarais Ofisas yra uždarytas.

Aukok savo kraują sužeistoms kariams per A. Baudonajį Kryžį.
Nieks negali mus pažeminti, išskyrus mus pačius.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISO VALANDOS
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Road
Tel. CANal 6122

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Sekmad., Trečiad. ir Seštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCINJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.
Tel. YARds 3146

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIŲ PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais — 2-4; ir 6:30-8:30
Šventadieniais — 11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMlock 8700
Rez. tel. PROspect 6080
Jei neatsiliepia, šauk SEEley 0434
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 So. Kedzie Avenue
VALANDOS:
nuo 2-4 ir nuo 7-9 kasdien, išskiriant trečiad. ir sekmad.
Ofiso Tel. .... VIRginia 1886

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepia šaukite — Res. Tel.: MIDway 2380
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. | REPublic 0054
Jeigu Neatsiliepiama — Šaukite: KEDzie 2868
VALANDOS:
Firm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.;
Penktad. 8:30 iki 9:30 vak.
Šeštad. 6 val. iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal susitarimą.

DR. P. ATKOČIONAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
8147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Seštadieniais
Valandos: 2-4 popiet.

Tikėjimas yra brangi Dievo dovana amžinajam gyvenimui laimėti. Bet žmogus praranda tikėjimą dėl to, kad jo nebrangi.

CLASSIFIED AND "HELP WANTED"

UZ KRITISIUS MIESTUI ISLAISVINTI

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT 127 No. Dearborn Street Tel. RANDOLPH 9488-9489

HELP WANTED - VYRAI

MEKANIŲ MALIAVOTOJŲ UPHOLSTERERS IR ELEKTRIŠINŲ THE PULLMAN CO. 35 W. JACKSON AT 2829 W. MADISON

VYRŲ VAIKINŲ PRIE LENGVŲ DIRBTUVĖS DARBU PASTOVUS DARBAI GERA MOKESTIS Maxwell Bros. 22nd & MORGAN ST.

VYRŲ Prije dirbtuvės darbų storage battery dirbtuvėje. Pulkios po karo progos. Proga išmolti gera amatų. AM - PLUS STORAGE BATTERY CO. 429 W. SUPERIOR

DEDEI SAMUI REIKALINGA KARO DARBININKŲ

MUMS GI REIKIA DAUGIAU DAUGIAU GINKLŲ! TUOS GINKLUS PAGAMINTI! 000. Čia rasite tokį darbą, kurį norite ir pajėgsite dirbti.

HELP WANTED - MOTERYS

DŽENITORKŲ Valymo Darbai Darbo valandos - nuo 5:30 vakare iki 12:00 valandos naktį.

KARO PRAMONEJE DINING ROOM PATARNAUTOJŲ Uniformos duodama; Valgia dykal. Dienos, vakarais ar naktinėms valandoms Atsiūskit

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY Employment Offisas Moterims Street floor 309 W. WASHINGTON ST. CHICAGO

SKUDURIŲ SKIRSTYTOJA reikalinga. Svarbi vieta, gera mokesčiai, geros valandos. Atsiūskit - SCHULTZ PAPER & METAL CO. 1020 SO. FAIRFIELD AVE., Sacramento 0761

FINISHERS REIKIA PRIE FUR KAUTŲ Patyrimo nereikia. Gera mokesčiai. NORTH WEST FUR CLEANERS 227 N. ASHLAND AVE.

MOTERŲ MERGINŲ Dirbti corrugated bakšų dirbtuvėje. Lengvi darbai. PASTOVUS DARBAI GERA MOKESTIS Maxwell Bros. 22nd & MORGAN ST. MELSKITES UZ TAIKĄ

HELP WANTED - MOTERYS

DRILL IR PUNCH PRESS OPERATORIŲ REIKIA

PATYRIMO NEREIKIA Gera Mokestis - Pastovumas Laikas ir pusė virš 40 valandų DARBAS SU ATEITIMI

OLSON MFG. CO. 1820 W. GRAND AVE.

PULLMAN AIRCRAFT REIKIA

SHEET METAL DARBININKŲ MALIORIAMS PADEJEJŲ STOREHOUSE MOTERŲ STOCK PILDYTOJŲ DŽENITORKŲ SLAVĖJŲ

Gera Mokestis 6 DIENOS SAVAITĖJE 100% KARO DARBAI

Employment Offisas Atdaras: 8 Ryto iki 4 pp.

PULLMAN STANDARD CAR MFG. CO. Aircraft Division 900 E. 103rd ST.

PAKUOTOJŲ IR ORDERIŲ PRIPILDYTOJŲ Prije costume jewelry. Malonios darbo sąlygos. Pastovūs darbai. BERNS - FRIEDMAN 1040 Merchandise Mart

PATARNAVIMAI TAISOME

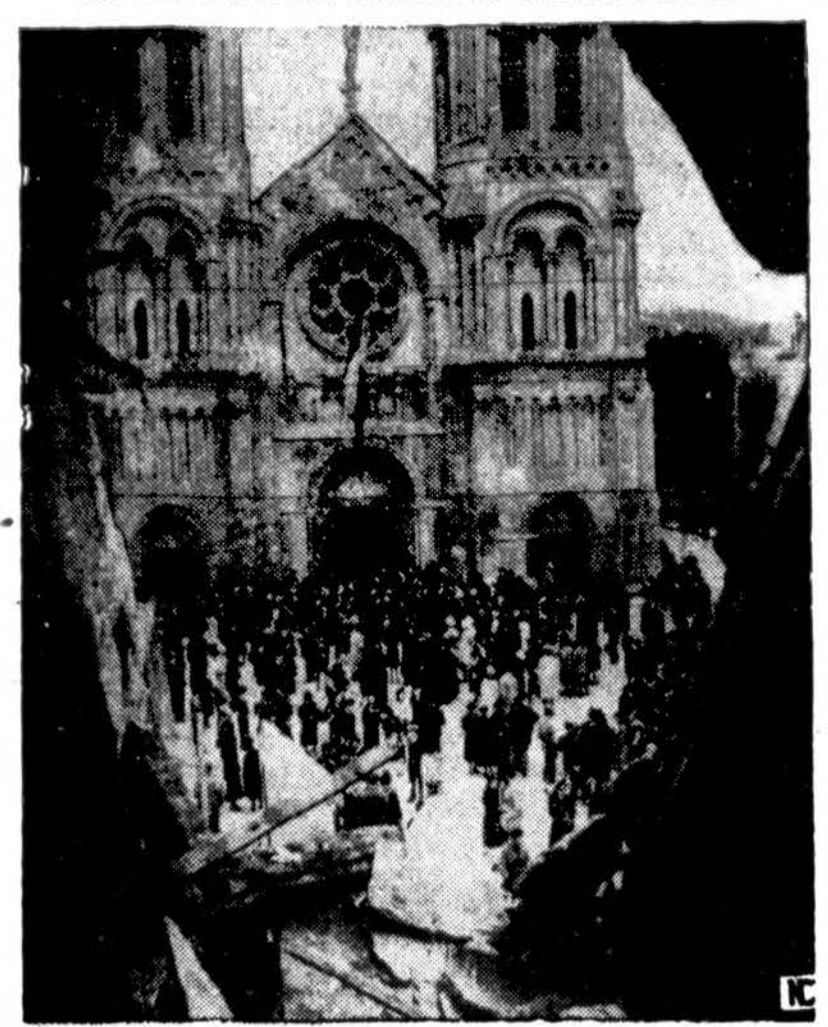
Skalbiamas Mašinas, Refrigeratorius, Dulkių Valytuvus ir Motorus Tel. YARDS 1866.

DARBAS GARANTUOTAS 1649 West 47th St.

NEPAPRASTAS BARGENAS PARSIDUODA - Trijų aukštų biuro namas su 3 ložais, 3 kamarais, garažais. Rends atneša virš \$100 mėnesi. Su visais įrengimais ir labai gražioji vietoj. Neprašaiskit geros progos pirkiniai nepamate. Krepšinė adresu: 1124 S. SPAULDING AVE., Chicago, Illinois.

For Sale! For Rent! For Help! For Service! For Results! ADVERTISE In America's Greatest Lithuanian Daily Newspaper - ESTABLISHED 1909 - CALL AN AD-TAKER CLASSIFIED OFFICE TEL - RANDOLPH 9488

LITHUANIAN-DRAUGAS THE LEADING LITHUANIAN ADVERTISING MEDIUM

Pro sunkios kanuolės padarytą didelę vienuose rūmuose skylę Cherbourgo mieste, Prancūzijoje, padaryta nuotrauka parodo minią tikinčiųjų beinančių į Notre Dame bažnyčią pamaldoms už kritusius kovose amerikiečius ir kitus kareivius, kad išlaisvinus miestą iš nacių okupacijos. (NCWC-Draugas)

IŠ ROCKFORDO PADANGĖS

Rockfordo biznieriui labai nusiminę. Ir yra priežastis. Iš Camp Grant iškėlimai visi kareiviai. Bus palikti tik tai belaisviai ir esantieji ligoninėse.

Rockfordiečiai laukia grįžtant savo klebono iš atostogų.

Seserys kazimierietės (mokytojos) jau atvyko. Mokykla atsidarys po Labor Day. Kun. Šimkus, kurs pavaduo-

Vokiečiai Vartoja Tankus Prieš Čekus LONDONAS, rugp. 31. - Čekoslovakijos požemio jėgos užėmė beveik visą Slovakijos teritoriją, ir vokiečiai pasiuntė tankus prieš čekų jėgas.

Pranešimas iš čekų štabo Londone sakė aršios kovos vyksta už Zilina, Trnava, Galanta, Lucenec, Levoca ir Kezmark miestus.

Mirė dirbant Perry Hohor, 45 metų, 6956 N. Ashland ave., General Mills, Inc., klerkas, mirė nuo širdies atakos esant darbe, praeitą trečią dieną.

Gaisro nuostoliai Restorano virtuvėje, 1232 Madison str., anksti praeitą trečią dieną kilo gaisras. Sakoma, kad gaisras restorane ir viršutiniuose kambariuose sukėlė \$5,000 nuostolių.

Skaistybė - turtas paslėptas trapiam inde, kuris kas valandėlė gali sudegti. (šv. Pranciškus)

Kalboje tauta pasako, kas ji esanti ir ko verta. Kalboje yra iždėta visa tautos prigimtis, istorija, būdo ypatybės, siela, dvasia. (Jablonskis)

LRKSA 137 kuopos vakarušų vakaras davė pelno \$57.65. Kad padaryti ištisą šimtinę, po dešimtį dolerių sukėjo: S. Keliotis, J. Siemenas, A. Maldonis ir J. Jazukevičius, o P. Misiūnienė \$5. A. Kairys savo žodžio nemaino: kitą šimtinę pridės. Visiems ačiū.

Pinigai jau pasiūsti į Chicago senelių prieglaudai.

Lietuvių, latvių ir estų pagalbos šauksmas į USA

(LKFSB) Neseniai iš spaudos išėjo svarbus dokumentų ir faktų rinkinys: "An Appeal To Fellow Americans on Behalf of the Baltic States". Čia surinkti svarbiausieji dokumentai, kalbantys už tų trijų kraštų laisvę ir nepriklausomybę, drauge čia įdėtas ir raštas, pasirašytas Amerikos Lietuvių Tarybos, Amerikos Latvių Vyriausio Komiteto ir Amerikos Estų Organizacijų Vyriausio komiteto, kurie kreipiamiesi į Amerikos vyriausybę ir visus amerikiečius,

prašo paveikti, kad: 1. Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupaciją vykdydama Sovietų Sąjunga prisilaikytų tarp tautinių įstatymų ir karolaisvykių ir kad būtų kontroliuojama Sąjungininkų Kontrolės komisijos bei prižiūrima Sąjungininkų Patariamąjo Komiteto Europoje.

2. Kad okupacinė Sovietų valdžia nesikištų į Baltijos kraštų vidaus reikalus, gerbtų asmens neliečiamybę, religijos, mokymo, spaudos ir kalbos laisvę.

3. Kad tuose kraštuose nebūtų kuriama sovietinė valdžia, o kad būtų atstatoma vietinė demokratinė administracija;

4. Kad būtų atstatyta konstituciniai įstatymai ir privatinė nuosavybė, kaip tas buvo prieš 1940 m. birželio mėnesį;

5. Kad laikinoji karinė administracija laikytųsi tarp tautinių įstatymų, kad nesilimtų teroro aktų, o kriminalinės bylos, kad būtų vedamos tų valstybių nepriklausomo gyvenimo laikotarpio sukurtais įstatymais, vietinių teismų, prižiūrint Sąjungininkų Karinės Kontrolės komisijai.

6. Kad nebebūtų tremiami gyventojai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos;

7. Kad būtų leista sugrįžti anksčiau išvežtiems asmenims atgal į savo kraštus; ir

8. Kad Raud. Kryžiu ir kitoms USA šelpimo organizacijoms būtų leista laisvai sušelpiti Balt. kraštų gyventojus ir tremtinius.

(LKFSB) Londone, vyriausybės įstaigoms, buvo įteiktas raštas, kuriuo prašoma sąjungininkų globoti Lietuvai naujos okupacijos metu. Atatinkamoms įstaigoms buvo perduota ir Vyr. Lietuvai Išlaisvinti Komiteto telegrama, gauta per Švediją iš Lietuvos.

Bronė Politikienė gavo žinią, kad jos sūnus Jonas sužeistas karo fronte. Dabar guli ligoninėje. O Kamžūrai gavo žinią iš Karo Departamento, kad jų sūnus Walteris yra žuvęs fronte.

Korespondentas

PENKIOLIKA (15) METŲ SUKARTUVIŲ IŠPARDAVIMAS 25% Nuolaida Ant Visų Prieš-karę Padirbtų Daiktų!

Ateikite šiandien! Telefonas SEELEY 8760 ROOSEVELT FURNITURE COMPANY 2310 WEST ROOSEVELT ROAD

MERGINŲ Operuoti Flame Cutting Mašinas Kiek nors patyrimo prie welding pagėdaujama, bet nereikalinga. GERA PRADINĖ MOKESTIS SENŲ ĮSTEIGTOJŲ GAMYBOS DIREKTUVEJE DELTA-STAR ELECTRIC CO. 2437 W. FULTON ST. SEELEY 3200

OFFICE WORKERS INTERESTED IN WORKING FOR A COMPANY WITH A POST WAR OPPORTUNITY? Come to WALWORTH CO. TODAY - GOOD STARTING SALARY TYPISTS - FILE CLERKS - STENOGRAPHERS GENERAL OFFICE CLERKS Paid Vacation - Hospitalization Time and one-half over 40 hours 319 WEST 40th PLACE PHONE: WABASH 7360

MERGINŲ - MOTERŲ Prie Svarbių Darbų Pakuoti Sumaltus Kiaušinius VAL.: 12 NAKTĮ IKI 8 RYTO ATSIŠAUKITE Į SHOTWELL MFG. CO. 3501 W. POTOMAC AVE.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,
by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago
Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išėina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.

Skelbimų kainos priimančios pareikalavus.

Bendradarbiai ir korespondentams rašyti negražiname, jei nepaštomai tai padaryti ir nepristūdoma tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasiūlo sau teisę taisyti ir trumpinti visus pristūstus raštus ir ypač korespondencijas su ilg savo nuotolius. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle). Pateiktą didelius tarpus pataisyti, ir vengiant polemikos ar asmeniskumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nedidamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Antrojo pasaulio karo penkmetis**VOKIETIJA PUOLA LENKIJĄ**

1939 metais rugsėjo 1 d. Hitleris užpuolė Lenkiją, išaukdamas antrąjį didįjį ir baisųjį pasaulio karą. Tą pačių metų rugsėjo mėnesį Didžioji Britanija, užstodama Lenkiją, paskelbė Vokietijai karą. Tuo būdu šį dieną minime antrojo pasaulio karo pradžios penkmetį.

Nors, kaip vakar rašėme, Lenkija iš visų savo jėgų kovėsi su užpuoliku Hitlerio nelygiomis jėgomis, tačiau neilgai tegalėjo laikytis. Lenkijos padėtį labai apsunkino Sovietų Rusijos smogimas jai, Lenkijai, ir nugarą. Raudonoji armija pradėjo veržtis į Lenkiją iš rytų šono rugsėjo 17 d. Po dešimties dienų Varšuva buvo apsupta, priversta pasiduoti, o rugsėjo 28 d., Hitlerio-Stalino susitarimu Lenkija buvo padalinta tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos.

Šia proga bus pravartu pakartoti įdomų istorinį faktą, kad nacių viršūnės ir Lietuvai, taip kaip ir Rusijai, silbė pasinaudoti patogiu momentu — pulti Lenkiją ir atsiimti iš lenkų Vilniaus kraštą. Bet Lietuva nacių komis ir komunistiškoms priemonėms nesinaudojo. Ji nesutiko prisidėti prie spardymo gengsterių parbloškė: tautos. Nors Lietuva ir labai buvo lenkų nuskriausta, tačiau keršto dvasiai nepasidavė, susivaldė. Pastebėta, kad lenkai prieš tą susivaldymo dorybę vis tik nusidėjo. Kai po nelaimingosos Münicho konferencijos Čekoslovakija nacių buvo parbloškta ir draskoma, lenkai irgi ją puolė ir pasigrobė Tešino apylinkę.

PIRMESNI HITLERIO ŽYGIAI

Išgalėjęs, Vokietijos valdžią pasigrobęs, tautos teisę uzurpavęs Hitleris, savo kruviną siautėjimą Europoje pradėjo dar prieš 1939 m. rugsėjo 1 dieną.

Gudetų kraštą (priklausantį Čekoslovakijos respublikai) Hitleris okupavo 1938 m. spalį 1 d., o jį aneksavo tą pačių metų lapkričio 21 d.

Austriją (kur Hitleris yra gimęs ir augęs) naciai aneksavo 1938 m. kovo 13 d.

Visą Čekoslovakiją vokiečiai okupavo 1939 m. kovo 14 d. (Jos daliai — Slovakijai savo protektoratą uždėjo 1939 m. kovo 18 d.)

Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos vokiečiai atplėšė ir aneksavo 1939 m. kovo 21 d.

Tad, dar prieš 1939 m. rugsėjo 1 d. Hitleris jau kariavo ypatinga savo strategika. Išskėlęs šūki — sujungti visus "vokiečius" po vieną Trečiojo Reicho vėliava, siuntė ir kaimyninius kraštus tūkstančių agentų, kursė ir kai okupacijai dirva būdavo priuošta, tada vokiečių ginkluotos jėgos ten įsiverždavo.

Tą pavojingą ir vedantį į karą Hitlerio siautėjimą akylai sekė Europos demokratijos, tačiau, apart Münicho nevykusios konferencijos sušaukimo, jokių praktiškų žygių jam užgnaužti pačioj pradžioj nedarė, nes, ma yti, tuo metu nepajėgė.

NACIŲ SIAUTĖJIMO PLITIMAS

Kai prasidėjo karas tarp Lenkijos ir Vokietijos, kai vokiečiams pavyko greitai laiku okupuoti ir prisijungti Lenkiją, nors anglai karą Vokietijai ir paskelbė, Hitleris pasijuto esąs nenugalimas ir savo siautėjimą plėdė toliau.

1940 m. balandžio 9 d. naciai užgrobė Daniją.

Norvegiją okupavo 1940 m., tarp balandžio 9 d. ir birželio 10 d.

Olandiją, Belgiją ir Luksemburgą užėmė 1940 m. gegužės mėn.

Siaurinę Prancūziją naciai okupavo 1940 m. gegužės ir birželio mėn.

Kai Prancūzija jau nebegalėjo vokiečiams atsilaikyti, ją iš pasulų užpuolė ir fašistinė Italija, tuo būdu įstodama į antrąjį pasaulinį karą prieš demokratijas. Ji puolė Albaniją, Graikiją ir netrukus veik visi Balkanai buvo arba visai okupuoti arba virto Vokietijos talkininkais. Tik viena Turkija pajėgė išlaikyti neutralitetą.

RUSIJOS VAIDMUO ŠIAME KARE

Kad bolševikiškoji Rusija siekė pasipelnyti iš Hitlerio siautėjimo, tai yra aišku iš daugelio atžvilgių.

Pirmoje vietoje Stalinas pasirūpino įsigyti Hitlerio malonę ir sudaryti su juo nepuolimo sutartį ir užmegti artimus ir draugiškus ryšius. Pelnęs Hitlerio draugiškumą ir ypatingų "malonių", Stalinas gauna jo leidimą pulti Lenkiją ir pasigrobti didesnę jos teritorijų pusę.

1940 m. birželio 15 d. Stalinas (su Hitlerio žinia ir pritarimu) puola Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes ir, panaudodamas pasaulyje negirdėtą smurtą, jas jungia prie Sovietų Rusijos.

Bet, kaip nė vienas iš diktatorių nelaike ir nelaiko tarptautinių sutarčių, taip jas laužė ir Hitleris. Spiaudamas net savo geram draugui diktatoriui Stalinui i veidą, Hitleris užpuolė Sovietų Rusiją 1941 m. birželio mėnesyje ir jo karo mašina nesulaikomai ėjo pirmyn į Rusijos gilumą. Tik skubi ir stipri Amerikos ir Anglijos pagalba Sovietų Rusiją išgelbėjo.

JUNGTINĖS VALSTYBĖS IR ŠIS KARAS

Jungtinės Amerikos Valstybės nuo pat šio karo pradžios simpatizavo demokratijoms. Pirmiau jos stengėsi Europą sulaikyti nuo karo. Bet toms pastangoms nepavykus, ir Anglija ir užpulta Rusija susilaukė mūsų paramos.

Bet netrukus ir pačiai Amerikai teko pasinerti karo liepsnose.

Per keletą metų kariavusi su Kinija ir artimai susirišusi su Europos diktatoriais — Hitleriu ir Mussoliniu Japonija 1941 m. gruodžio 7 d. pasalingu būdu užpuolė Jungtinių Valstybių teritoriją. Reikėjo griebtis visų galimų priemonių gintis. Paskelbtas karas ne tik Japonijai, bet visai ašiai — naciškai Vokietijai ir fašistiškai Italijai.

Pirmi metai ir Amerikai buvo sunkūs, nes tai buvo prisirengimų prie karo metai. Bet jau 1942 metų pabaigoje Berlyno-Romos-Tokio ašis pajuto, ką reiškia Amerikos įstojimas į karą.

Sunkiose sąlygose reikėjo vesti karą su pasalingais japonais Pacifike. Nežiūrint to, jau atvaduota visa eilė svarbių, strateginių sąlygų ir šiandien jau visai šviesiai žiūrime į sąjungininkų pergalės laimėjimą Pacifiko fronte.

SAJUNGININKŲ PERGALĖ AISKI

1942 m. rudenį amerikiečių, anglų invazija į Šiaurės Afriką atnešė puikiausių rezultatų. Afrika išvalyta nuo nacių ir fašistų; atvaduota salos Viduržemiuose; 1943 m. rugsėjo pradžioj padarytas įsiveržimas Italijon; šiomet, prieš pora mėnesių Prancūzijos. Italija ir Prancūzija jau baigiamos išlaisvinti. Po jų seks kitų pavergtųjų tautų išlaisvinimas ir pačios Vokietijos puolimas.

Rusija ne tik savo teritorijas išlaisvino, bet jos kariuomenė jau laužia per Vokietijos sienas iš rytų pusės. Vokietija sužnybiama iš visų šonų ir, aišku, netrukus bausiam ir kruvinam Hitlerio siautėjimui atteis visiškai galas. Visos tautos, didelės ar mažos, bus išlaisvintos ir, laikantis Atlanto Charterio, po šio antrojo pasaulio karo gyvens laisvu ir nepriklausomu gyvenimu.

**★
Biaurus nacių darbas**

Naciai savo siautėjimo metu daug visokių biaurių aktų yra papildę. Pasaulis jais piktinasi ir, kaip atrodo, netrukus jiems paskirtą bausmę turės atsiimti.

Pastaruoju laiku naciams nebepakanka plėsti žmones okupuotuose kraštuose, bet, kaip pranešama, pradeda plėsti Amerikos Raudonojo Kryžiaus šarvinius Amerikos karo belaisviams. Vokiečiai užpuolė traukinį, kuriame buvę vežami tie šarvini (per Tarptautinį Raudonąjį Kryžių) į Genoa.

Tokie aktai yra biaurūs, desperatiški ir jie dar aiškiau kalba apie tai, kad naciai jau nebe žingsniu, bet tekini artinasi liepto galo.

★
Rugsėjo 4-toji diena yra Darbininkų Diena. Bet neužmirškime, kad ji yra ir "Draugo" draugų diena, nes tą dieną Vytauto darže įvyks mūsų dienraščio tradicinis piknikas.

**Ivairios žinios
Kranto pozicijos
čia, — namuose**

Washington. — Paul V. McNutt, Karo Darbo Jėgos komisijos pirmininkas, kalbėdamas neseniai apie šios šalies darbo jėgos padėtį, pareiškė, kad nors tikrasis mūsų laukias ir yra už tūkstančių mylių, bet ir čia, namuose, yra kranto pozicijų. Jis paaikšino, kad kranto pozicijomis jis laiko svarbiausius karo reikmenų fabrikus, kaip liejyklos, laivų statymo ir pataisymo dirbtuves, ir miško apdirbimo dirbtuves.

"Amerikos darbo visuomenės raumenys, gabumai bei sumanumas", pasakė P. V. McNutt, "yra dalis tautos pajėgumo kariauti — dalis puolančios prieš smogiamosios jėgos."

P. V. McNutt nurodė svarbią greitą darbininkų surinkimo kringuose apylinkėse ir kringoms industrijos šakoms, kur ypatingai jaučiamas darbo jėgų trūkumas, kaip pavyzdžiui fabrikuose sunkiųjų pabūklų bei šovinių, bombų, radar ginklų, tankų, statybos įrankių, padangų (tajerijų), medžiagos palapinėms statyti ir ragino darbininkus stoti darban, "Kiekvienas sveikas vyras privalo sau statyti už pareigą stoti savanoriu ir sunkiausią pramonės dalį. Karas dar nepasibaigė. Tęskite darbą".

Saleziečių naujokynas Vytėnuose

(LKFSB) Dar šią vasarą žinomas salezietis, vyresnės kartos žmogus, kun. Skeltys tebegyveno Vytėnuose su nemažu būriu naujų kandidatu į saleziečius.

Maskvos pranešimai apie Lietuvos naujienas

(LKFSB) Trakų apylinkėse 1942 m. susikūręs lietuvių partizanų vienetas, kaip praneša "Information Bulletin, Embassy of USSR", vėliau išsiplėtė į Vytauto Didžiojo partizanų brigadą. Jie veikė Vilniaus, Gardino ir Kauno apylinkėse. Jų karinių operacijų padariniai tokie: nuleido nuo bėgių 45 vokiečių armijos traukinius, sunaikino 114 motorinių vežimų su vokiečių kariais ar ginklais, nukovė 1,920 vokiečių kareivius ir karininkus. Šimtus kartų jie nukirpo telefonų vietas, išsprogdino daug tiltų, išsprogdino iš viso apie 200 mylių geležkelio bėgių ir sunaikino visą vokiečių įgulą Alekniškių Jaroj. Kai vokiečiai pagavo dvi partizanes mergaites, apie 20 partizanų užpuolė Trakų kalėjimą ir išvadavo jas bei kitus kalinius.

Šiaurėje veikė partizanų būriai: "Zalgiris", "Vilnius", "Kostas Kalinauskas". Jie nuleido nuo bėgių apie 130 vokiečių karinių traukinių. — Vilniuje, kur pirma ėjo "Naujoji Lietuva", bolševikai tose patalpose suorganizavo "Tarybų Lietuvos" dienraštį. Pirmas numeris pasirodė liepos mėn. 2 d.

— Vilniuje išlikę gyvais, be kitų, profesoriai Sezemanas, Karsavinas, doc. Baldauskas. Naciai nužudė dail. S. Grybą, Lomsargį, prof. Tumėną. Rašytojas B. Sruga uždarytas vokiečių konc. stovyklon.

— Lietuvos profesinių sąjungų centraliniu pirmininku dabar yra Juoz. Stimburis.

— Į Rusiją persikėlusioji bolševikiška "Lietuvos Valstybinė Knygų Leidykla" iki

1943 metų pabaigos Maskvoje išleido 63 lietuviškas knygeles su bendru tiražu 622,000 egzempliorių. Tai daugiausia propagandinė literatūra, vertimai į lietuvių kalbą Stalino, Molotovo raštų; net ir lietuvių autorių rašiniai su labai stipria bolševikiška propagandos doze, kurios neišvengiama nė dailiojo jų literatūroj. Kieno vežime sėdi, to ir dainą traukia.

Laivų darbams reikia dar 30,000 darbininkų

Ralph A. Bard, Laivyno pasekretorius, ragina laivyno dirbtuvių bei kranto įrengimų darbininkus, taipgi laivynui gaminančius privačius fabrikus bei dirbtuves dirbti ir dar dirbti. Jis pranešė, kad laivyno dirbtuvėms, ypatingai toms, kurios yra Ramiojo Vandenyno pakraščiuose, dar trūksta 30,000 darbininkų.

R. A. Bard prašo laivyno darbininkus tęsti savo darbą, nekreipiant dėmesio kalbas apie taiką bei įvykius Europoje, ir paruošti tokį laivyną, kad galima būtų užpulti japonus bendra mūsų laivyno bei jo paruošėjų — darbininkų jėga.

Arnot R. A. Bard, tik su viziška Japonijos pergalė pasibaigs gamybos mūsų, ir už metų nuo šios dienos laivyno dirbtuvėse dirbsią tiek pat darbininkų, kaip ir šiandien.

"Laivynas priklauso nuo mūsų. Mes žinome, kad jūs mūsų neapvilsite", pabaigė R. A. Bard savo atsisaukimą darbininkams.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

PIPE DREAM

OWL - M-109

FOR L-M NEWS

J A U N I M A S

Visų Šventųjų parapijos Sodalacijos trumpa istorija

Visų Šventųjų parapijos Sodalacija buvo įsteigta kovo mėnesyje, 1941 metais. Visados jaunimui nuolankus klebonas kun. J. Paškauskas, ypatingai brangino Sodalacijos tikslą ir veikimą, ir niekada nepraleido progos paremti sodaliečių sušalinimus. Dvasios vadovystę, jis pavedė vikarui kun. Bruno Griniui, kuris ir dabar dvasios vado pareigas eina.

Pačioj Sodalacijos pradžioje netrūko veiklių narių, kurių tarpe pasižymėjo "Wabash Gang" grupė (kurios visos gyvena netoli bažnyčios, ant Wabash Ave.), Aldona Tumonytė, Bronė Draugelytė, Bronė Stupuraitė ir Ona Žiliūtė. Aldona Tumonytė, kuri 1943 metais, įstojo į Sv. Kazimiero vienuolyną, paliko visoms sodalietėms neaukštesniam pavyzdį malonumo, pasiaukojimo ir vadovystės. Vienbalsiai Tumonytė buvo išrinkta pirmine, ir sekančiais metais, 1942, sodalietės jos nepaleido nuo vadovystės. Laikui bėgant, narių skaičius padidėjo, ir komisijos buvo išrinktos. Įvairius Sodalacijos sumanymus įvykdyti, reikalinga buvo išdaryti. Sumanyta kasmet gegužės mėnesyje šokius rengti. Šį metų, prieš prasidėjus karui, šokiai atidėti, ir veikalas "Piloto Duktė" buvo suloš-

tas. Parapija įvertino sodaliečių pasidarbavimą ir paremė jų parengimus. 1943 m. rinkimuose sekanti valdyba buvo išrinkta: Pirmininke — Marytė Balakavičiūtė; vice pirmininke — Adelė Piktuzytė; raštininke — Lilytė Balakavičiūtė; izdininke — Joana Gadeikytė.

Nuo pat pradžios Roseland Sodalacija prisirašė prie South Side parapijų Sodalacijų Vienybės, kuri apėmė visas Sodalijas pietinėje miesto dalyje. Aldona Tumonytė paskirta Apaštališkos komisijos tos vienybės vedėja, ir jos vietą vėliau užėmė dabartinė pirmininkė Marytė Balakavičiūtė.

Dabartiniams metams Sodalacija išrinko šią valdybą: Pirmininke — Marytė Balakavičiūtė; vice pirmininke — Adeine De Biasio; raštininke — Sofija Balakavičiūtė; izdininke — Bronė Draugelytė.

Šiais metais parapija sulaukė naują kleboną kun. J. Šaulinską, ir Sodalacija džiaugiasi jo parama ir globa. Kun. Šaulinskas Sodalacijos reikaluose per ilgus metus patyręs ir visur sodaliečių mylimas. Mūsų praėjusius linksmą ir mums brangi; su Panelės Švenčiausios pagalba, pasiryžę esame kad ateitis bus dar tolesnė!

Besirengiant prie didžiojo koncerto

POLYNA STOSKAITĖ

Per ateinantį "Draugo" pikniką, rugsėjo 4 d., Vytauto parke, susirinkusieji galės nusipirkti tikietus į Polynos Stoskaitės koncertą, kuris įvyks lapkr. 26 d., 1944, Orchestra Hall, Chicagoje.

Polyna Stoskaitė yra žymi lietuvaitė-artistė, kuri per ilgus metus dainavo Europos operoje ir dabar šiuo laiku koncertuoja Amerikoje. Kiekvienas Amerikos lietuvis turėtų didžiulius jausmus gabumais.

Tikietų kainos yra sekančios: \$2.75, \$2.40, \$1.75, \$1.20, ir 90 centų. Box su 6 vietomis po \$21.00.

Pirmas pardavimas šių tikietų įvyks per Labor Day pikniką, rugs. 4 d. Vytauto parke.

Motinų Diena

Negalima pilnai įvertinti motinų meilę. Nei vienas iš mūsų nesuskaitys mūsų motinų vargus ir rūpesčius, visas mūsų išauklėjimo pastangas. Nėra dienos kada neišreiškia jų meilę, kada jų mintys nėra į mus atkreiptos, bet mes jų ypatingai pagarbai paskyriame vieną dieną per metus, "Mothers' Day", arba "Motinų Diena". Aišku, kad ta trumpa dienele joms linksmiausia ir maloniausia.

Visų Šventųjų parapijos Sodalacijos narės bendrai su motinomis priėmė šv. Komuniją, prašydamos mūsų Dangiškiosios Motinos Šūnau, kad Jis palaimintų motinas, ir laikytų jas arti prie Savo Širdies.

Po Mišių, Sodalacijos kambarėje buvo bendri pusryčiai. Sodalietės stulbus papuošė gyvomis gėlėmis. Pirmine Marytė Balakavičiūtė gražiai motinas pasveikino. Programos malonų įspūdi motinoms paliko. Tai buvo Motinų Dienos programos inauguracija, ir dabar sodalietės pasirūšusios, kas kas met vėl būtų atkartota ir dar gražiau priruošta.

KOMISIJOS IR JŲ DARBAI

EUCHARISTINĖ — PANELES ŠV. KOMISIJA

Kaipio Eucharistinės — Panelės Šv. komisijos vedėja Lilytė Balakavičiūtė pasižymi ir prirengia Sodalacijos bažnytinės pareigas bei ceremonijas. Jai pavesta Panelės Šv. vainikavimo apeigos, Motinų Dienos programa, ir naujų narių priimtuvės. Karštu uolumu pasiaukuoja Sodalacijos gerovei. Partitina Sodalacijoms visados kuo gražiausiai bažnytinės apeigas priruošti, nes tų apeigų tikslas yra Panelės Šv. ir Jos Dangišką Sūnų pagerbti; sykiu ir kitus pritrauksime prie Sodalacijos.

APAŠTALAVIMO KOMISIJA

Bernadette Tobin vadovaujant, Apaštalavimo komisijos veikla kas mėnesį darosi platesnė. Bernadette rūpestingai darbuojasi komisijos tikslo pasiekimui. Ji dabar apsiėmė padidinti Sodalacijos knygyną. Svarbu, kad jaunimas interesuotus geromis knygomis, bet dažnai tai neįvyksta dėlto, kad tos knygos nepasiekia jaunimo rankų. Sodalacijos knygynas tai yra priemonė, kuria sodalietės gali naudotis vertinam ir naudingam skaitymui. Pačios narės paaukvoja knygas ir laiks nuo laiko Sodalacija nuperka naujas knygas. Tokiu būdu knygų skaičius nuolat auga.

PASILINKSMINIMO KOMISIJA

Visų Šventųjų parapijos Sodalacijos pasilinksminimo komisijos vadovė yra Joana Gadeikytė. Iš anksto sodalietės žino, kad visuose parengimuose jos bus patenkintos, nes per Joanos gabumą, darbštumą bei sumanumą, visi parengimai kuo gražiausiai prirengti. Mandagi, malonaus būdo, — linksmamitoms vadovėms sykiu su Joana parengimų tvarką vesti. Neatboja sunkaus darbo, ir dėlto jos komisijos sumanymai visados pasiseka.

SKELBIMO KOMISIJA

Skelbimo komisija sudaryta iš penkių narių, Bronė Draugelytė, vedėja, Emilija Kučinskaitė, Bronė Lauratėnaitė, Bronė Stupuraitė, ir Ona Weidmanaitė. Šios komisijos uždutis yra mėnesinio laikraščio: "Mėlyna ir Balta", išleidimas. Uždanga to mažo aštuonių puslapių laikraščio išreiškia kiekvieno mėnesio ypatingą temą. Pavyzdžiui, spalio mėnesyje "Pergalė per Rožančių" buvo atvaizduota, o gegužės numeris išvaizdino Fatima Panelės šv. Laikraščio pirmą kartą

pasirodė spalio mėn., 1943 m., vardu "B. V. M.". Spalio mėn., 1944, išėję nauju vardu, "Mėlyna ir Balta". Atskiras straipsnis, "Knygžinios" kas numerį trumpai apšako apie naujai gautą knygą, kuri suteikta Sodalacijos knygyno padidinimui. Laikraštis parodo, kad šešios Bronės randasi Sodalijoje: Bronė Butkiūtė, Dėlaugelytė, Lauratėnaitė, Pivarūnaitė, Stupuraitė ir Žebrauskaitė.

Bronė Draugelytė, komisijos vadovė, nenulstantiai darbuojasi ir rūpinasi savo komisijos vedimu ir veikumu.

SUSIRINKIMAI

Ypatingai šiomis dienomis sodalietės jaučia, kad jų priedermė yra jaunimą pavesti Panelės Švenčiausios globai ir sulaukti nuo visų jaunystės dienų pavojų. Todėl Sodalacija visokiais būdais stengiasi jaunimo tikėjimą sustiprinti, ir sykiu jaunimui duoda progą susieiti ir tobulai ir linksmai laiką praleisti. Svarbu, kad kiekvienas Sodalacijos susirinkimas būtų skirtingas, ir dalyvaujantiems įdomus ir reikšmingas. Tokiu būdu ir naujos narės prie Sodalijos pritraukiamos.

Visų Šventųjų parapijos Sodalijoje kas mėnesį laikomi du susirinkimai. Pirmas susirinkimas, pirmame antradienyje mėnesio laikomas, yra paskirtas dvasiškam tikslui. Tame susirinkime sodalietės gaus progos pasiklausti kas joms nesuprantama apie tikėjimą, arba kas kita joms neaišku. Dvasios vadas kun. B. Grinius visados pasirėngęs atkastyti į klausimus. Kartais įdomios diskusijos yra laikomos arba visoms sodalietėms mėgiamos pamokos duodamos. Visos pastangos yra dedamos, kad visos narės pamokytų ir patenkinti.

Trečiame antradienyje mėnesio liekamas laikas yra paskirtas pasilinksminimui. Trys mergaitės paskirtos, kurių priedermė yra prirengti užkandžius ir prižiūrėti, kad visais atžvilgiais vakaras būtų smagus. Dažniausiai laikas yra praleidžiamas šokiais, dainomis, arba žaidimais.

Per šiuos susirinkimus, ir kitus parengimus, Sodalija atsiekia savo tikslą, palikydama visas mergaites vienybėje, po Marijos globa

MILITARINĖ KOMISIJA

Roselande E.V.M. Sodalija tarp kitų komisijų, turi savo militarinę komisiją, kuriai vadovauja Ona Marija Žiliūtė.

SLIUBINĖ SUKNELĖ IŠ PARASUTO

Leitenantas T. Harmon susituokęs su artiste Elyse Knox išeina iš bažnyčios Ann Harbor, Mich. Jaunoji dėvi suknelę, pasiūtą iš parasuto, kuris išgelbėjo Harmono gyvybę. (Acme-Draugas telephoto)

"Piloto Duktė"

Verbų sekmadienį Sodalija perstatė gražų ir įdomų veikalą, "Piloto Duktė", penkių veiksmų dramą. Sodalietės veikalą labai gražiai atvaizdino ir žmonėse paliko gilių įspūdį. Tą patį veikalą vėl sulošė balandžio 16 d., parapijos salėje.

Visų Šventųjų parapijos Sodalija labai mėgsta dramą, ir turi daug gabių artistų, kurios ypatingai šį metų pasižymėjo savo gabumu ir wokumu. Sodaliečių pasišventimas pasisekimu buvo apvainikuotas Verbų sekmadienyje. Svarbiausias roles tame veikalė lošė, pirm. Marytė Balakavičiūtė, jos sesutė Lilytė, Bronė Draugelytė, Joana Gadeikytė, Onutė Weidmanaitė, ir Elena Gedvilaitė. Gražus veikalo turinys ir sodaliečių gabus rolių atvaizdinimas sužavėjo visus atsilankčius.

tvėrė prieš du metus ir susideda iš valdybos narių. Šios komisijos uždutis yra raginti nars rašyti laiškelius kareiviams, ypatingai vietinė parapijos nariams, ir tokiu būdu suraminti ir palinksinti juos. Taipgi narės persimainydamos kiekvieną mėnesį siunčia jiems pyragaičius (cookies), kuriuos jos pačios iškepa.

Komisijos darbas yra brangus. Sodalietės atjaučia mūsų kareivius, ir per savo dovanas jos išreiškia jiems tikrą meilę. Kartu jos ir prisideda prie greitesnės karo užbaigos, nes garsnį ūpą kareiviuose sukėlia.

"Pot Luck" puota

Liepos 11 d., sodalietės susirinko Joanos Gadeikytės namuose dėl "Pot Luck" puotos. Visos prisidėjo prie parengimo, ir kiekviena narė atsinešė ką nors valgyti. Laikas smagiai praleistas su dainomis ir špomis. Atsilankė taip pat ir dvasios vadas kun. Bruno Grinius. Joana Gadeikytė visus palinksmino savo piano grojimu. Po žaidimų visoms mergaitėms buvo įteikta dovanėlės. Vakaras baigėsi su gardžia vakariene, ir visos grįžo namon pilnai patenkintos.

Uždaryk langą nuo saulės, o atidarysi duris daktarui. Žmonių priežodis

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Aukštinus ir Delmaninius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir įvairius kitokius aukštinus daiktus už PRIENAMAS JUMS KAINAS!

Turime didelį ir gerą pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekorų ir įvairių kitų muzikalių daiktų.

Taipgi talsome Laikrodžius, Laikrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas, ir Muzikalius Instrumentus. Pasinaudokite!

JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

Centro gyvavimo sukaktuvės

Pirmieji gyvavimo metai jau baigti ir Chicagos sodaliečių centras įžengia į antuosius metus!

Ziūrint atgal, matome kad tie pirmieji metai buvo sekmingi ir vaisingi. Ypatingai pažymėtina, kad sodaliečių darbuotė per tuos pirmuosius metus buvo dvasiško būdo. Pirmiausiai, sodalietės dalyvavo trijų dienų uždarytose rekolekcijose Warrenville vienuolyno tyloje, seselių melningoje prie žiūroje. Gegužės mėnesyje įvyko pirmoji metinė Marijos apvainikavimo puota. Kuriems teko įspūdingame apvainikavime dalyvauti, bus malonu prisiminti sodaliečių Marijai neabejotiną meilę, kurią jos viešai pareiškė per apvainikavimo iškilmes, šv. Antano parapijos bažnyčioje. Kiekvienas sodaliečių susirinkimas yra pradedamas su Marijos giesme, ir priešakyje stovi dailiai papuošta Marijos statula. Aišku, sodalietės yra rimtos ir sumaningos lietuvaitės, kurios supranta ir įvertina sodalietės reikšmę ir veiklą, kad

Sodalijos tikslas būtų atsiektas.

Sodaliečių centro pirmosios valdybos narės užsipelnė kiekvienos sodalietės dėkingumą ir pagarbą, nes jų darbas buvo nelengvas. Iš nieko jos sutvėrė stiprią ir kilningą organizaciją, kuri neša Dievui ir tautai garbę. Jų darbuotė buvo uoli; jų pasišventimas gilus; jų meilė Marijai stipri. Užtat, tariame nuoširdžiai dėkui pirmininkei Daratai Faiza, jos pagalbininkei Sonjai Bartkus, raštininkei Marytei Miševičiūs, korespondentei Bronėi Aleksunas, ir finansų tvarkytojai Irenai Pakeltis.

Centro komisijų darbuotė buvo pilna, nes jų vadės energingai veikė, kad susirinkimai ir nutarimai būtų kuo skmingiausiai vykdomi. Eucharistinės P-lės Šv. komisijai vadovavo Emilija Proševičiūs, skelbimo komisijai Dale Vaikutis, ir pasilinksminimo Mary Balkus. Kun. J. Stankevičius ėjo dvasios vado pareigas.

dav

LABDARYBĖ

LIETUVIŲ R. K. LABDARIŲ SĄJUNGA
KUN. ANICETAS LINKUS, DVASIOS VADAS IR IZDININ.
4557 So. Wood Street, Chicago, Illinois

ANASTAZAS VALANČIUS, pirm. K. JODELIS, ST. CIBULSKIS, v. pirm.
ONA JASPARIENĖ, rašt. N. SIRVINSKAS, finansų rašt.

LIETUVIŲ SENELIŲ PRIEGLAUDOS UŽUOMAZGA

Kun. Anicetas Linkus, Lietuvių Senelių Prieglaudos Statymo Komisijos pirmininkas, Sudeikiai ir A. Bacevičius, ūkio ir laikinosios prieglaudos prižiūrėtojai, globojamų senelių tarpe. Rugsėjo 3 d. atvykę į Labdarių Sąjungos pikniką pamatysite laikinąją ir naujai pastatytąją prieglaudą. Piknikas įvyks labdarių ūkyje, 123 Street, Orland Park, Ill.

o reikale ir su darbu. Kai tingumo darbai yra gražiaudaugiau žmonių užinteresuoti ir kilniausi darbai.

Chicago lietuviai yra daug ką nuveikę. Palyginti su visais kitais atliktais darbais, baigti senelių prieglaudos rūmai greičiau bus užbaigti statyti ir įrengti.

Galvestingumo darbai yra tiek kilnūs, kad juos dirbant, rodos, tiek daug ir neįnūvargsti. Aukodamas, saugant artimui gerą darydamas tikrai nenusiskriaudi, da bus įrengta visa pilnubet nuopelnų įsigyti. Galais-

Reikia tik paraginti Kai žmogus ką dirbi, tai ir padarai. Kai su žmonėmis kalbi, jų prašai paremti gerą reikalą, nieks neatsisako. Gerasirdžių žmonių yra daug. Reikia tik su jais susieiti, atvirai ir nuoširdžiai pasikalbėti, o retas kuris neprisidės su savo auka,

Artinantis būsimam sekmdieniui, rugsėjo 3 d., sukrusime. Visos labdarių kuopos, visi veikėjai, visi geros valios lietuviai tą dieną važiuokime į labdarių ūkį (Sv. Šeimos Vilą), Orland, Ill., kur bus labdarių piknikas su dovanomis, programa, visokiausiais pajavairinimais. Teprisipildo labdarių ūkio girios lietuviais ir mūsų gausus atsilankymas tepaskubina užbaigti senelių prieglaudos statybą.

K. Yodelis

Sukruskime prie svarbaus darbo

GERŲ LIETUVIŲ VISUR YRA

Kur neisi, visur gali rasti geros valios lietuvių. Prieš kiek laiko buvau nuvykęs į Beverly Shores, Ind. atostogų. Aplankiau senus chigacigiečius Kacucevičius ir Jankelečius, kurie užlaiko gražų vasarnamį, vadinamą "Raudondvarium". Darbo žmōnėms ši vieta ypatingai yra patogi ir nebrangi.

Man ten be atostogaujant, teko pasikalbėti su tautiečiais Labdarių Sąjungos reikalais ir apie statomą lietuvių senelių prieglaudą. Mūsų darbams parodyta pritarimo ne tik žodžiais, bet ir aukomis. Prieglauda aukų įteikė: M. Lungienė, L. Merkeliene, A. Simkienė, T. Pašvinskienė (East Chicago, Ind.), K. Griškiene (Ham-

mond, Ind.), Nikodemus Karklelis, J. Kacucevičienė, F. Bartis, kuris užlaiko viešbutį — 711 W. 43 St., aukojo \$15.00. Jis žadėjo atvažiuoti į sekantį labdarių išvažiavimą-pikniką (rugsėjo 3 d. labdarių ūky) ir įteikti stambią dovaną. Taip pat ir visi kiti, su kuriais teko susitikti atostogų metu, žadėjo dalyvauti rudeniniame labdarių piknike.

Labdarių Sąjunga yra dėkinga visiems aukotojams ir pažadėjusiems atvykti į svarbų išvažiavimą, kurio visas pelnas eis lietuvių senelių prieglaudai įrengti.

Reikia tik paraginti

Kai žmogus ką dirbi, tai ir padarai. Kai su žmonėmis kalbi, jų prašai paremti gerą reikalą, nieks neatsisako. Gerasirdžių žmonių yra daug. Reikia tik su jais susieiti, atvirai ir nuoširdžiai pasikalbėti, o retas kuris neprisidės su savo auka,

AR ŽINOTE, KAD...

"DRAUGO"

LABOR DAY PIKNIKE

Pirmadien., Monday, Rugs.-Sept. 4, 1944

VYTAUTO PARKE

BUS DALINAMA

\$500.00

U. S. KARO BONAI

Tai Ne Viskas... Bus Ir—

VIENAS Didžiulis ir Garsus KEISTUCIO KLIUBO CHORAS, kuris išpildys nepaprastai gražų menišką programą.

DU Piknikiniai Orkestrai ŠOKIAMS per VISĄ DIENĄ.

TRYŠ Rodymai įdomių KRUTAMŲJŲ PAVEIKSLŲ (Movies) po Atviru Dangumi. 3-5 ir 7 val.

KETURI KONTESTAI į kuriuos kviečiama VISI jauni ir seni.

PENKI Dideli "Vaišių" Šaltiniai.

ŠEŠI U. S. KARO BONAI bus išdalinta.

SEPTYNIOS Laimingos Pramojų Vietos.

AŠTUNTA Valanda — LAIMĖS VALANDA.

DEVYNIŲ Dalių DIDELIS PROGRAMAS, susidedantis iš gražių Lietuvos Dainų ir Muzikos, Kalbų, juokų ir įdomybių — tinkamai priruoštas specialiai šiam įvykiui.

DEŠIMTS LINKSMŲ VALANDŲ, KURIŲ NESIGAILĖSITE praleidę VYTAUTO DARŽE.

Štai Kas Dar Naujo—

Nepraleiskite progos aplankyti DIDŽIULĘ CICERIEČIŲ VALGYKLĄ, kur pavaišins jus skaniausiais Lietuviškais valgiais.

Visi keliai veda į labdarių ūki

Kas atvyks į Labdarių Sąjungos pikniką, kuris bus rugsėjo 3 d. labdarių ūkyje, turės progos laimėti gerų dovanų — paršą, žąsį, gaidį ir kitokių. Be to, kiekviena kuopa ir nuo savęs turės dovanų. Gi šiaip jau valgių ir gėrimų, tai bus tiek, kad galėsime visą dieną vaišintis ir linksmintis.

Dėl visko patartina, kad kiekviena kuopa turėtų bent po vieną trokšą nuvežti tiems, kurie savo automobilių neturi. Automobilių savininkai būkite tiek geri nevažiuoti keliose, bet pilną automobilių prisiscinkite. Tuo padarysite malonumą važiuojantiems ir didelį gerą Labdarių Sąjungai.

Labdarių Sąjungos ūkis vadinasi Holy Family Villa ir randasi — 123-čia gatvė, Orland Park, Ill. Vieta jau gerai žinoma. Keljais geri. Automobiliams susstatyti (parkinti) patogios vietos yra labai daug.

Išvažiavimas

Į labdarių ūkį sekmdienį, rugsėjo 3 d., eis du trokai nuo buvusios Gudų krautuvės. Pirmas trokas išeis 10:30, antras — 11:30.

Kviečiame nesivėluoti, visų kuo skaitlingiausiai dalyvauti išvažiavime, nes mūsų visų reikalas rūpintis seneliais. Šio išvažiavimo pelnas eis užbaigimui senelių namo. Valdyba

Didelis prieglaudų vargas Lietuvoje

(LKFSB) Dėl gausių ištrėmimų, dėl karo veiksmų — Lietuvoje gana daug našlaičių. Kad juos nors kiek aprūpinti, stengtasi plėsti prieglaudų darbą, bet ir čia dėl karo labai daug sunkumų. Mus pasiekė žinios, kad viena tokių prieglaudų, esanti Laurusose, buvo vadovaujama saleziečio kun. Zemaičio. Vieną naktį, kaip žmōnės praneša, bolševikų gauja užpuolė tą prieglaudą, sumušė visus, išrėdė, ką galėjo išsinešė, ko nepakėlė — sudaužė, sunaikino. Našlaičiai paliko be duonos, be drabužių, be langų ir durų.

Katechetikos Institutas Lietuvoje

(LKFSB) Per Portugaliją gavome žinių, kad Lietuvoje dvasiškija, susirūpinusi, jog dėl karo sąlygų sunku duoti vaikams religinį auklėjimą mokyklose, stengiasi praplėsti kitus religinio vaikų mokymo būdus. Salezietis kunigas J. Fainas Kaune įsteigęs katechetinį institutą, kurs turėjo seseris vienuoles, o gal ir pašauliečius, paruošti vaikų religiniam mokymui. Neturime žinių, ar bolševikai nesukludė tos religinės įstaigos veikimo.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

10,000 BONKŲ

- DEGTINĖS
- BRANDĖS
- RUMŲ
- GIN
- VYNO
- KORDIALŲ
- KRUPNIKO

Bus Parduodama

SPECIALĖMIS KAINOMIS

Pirmam Atėjus Pirmas Patarnavimas

NATHAN KANTER "Lietuviškas Žydukas"

MONARCH LIQUOR STORE

3529 So. Halsted St.
Phone: YARDS 6054

Namų Taisytojas Kontraktorius

Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apraudą Savininkams ir Darbininkams.
GEO. BORCHERTAS

10546 S. Artesian, CED. 1739

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR OF
Ambrosia & Nectar BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago

2202 W. CERMAK RD. Tel. CANal 8887
BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

× "Draugo" metinis piknikas jau tiktai už dviejų dienų. Visi kviečiami ruošti dalyvauti ir gražinti tikėteliu dovanoms laimėti. Piknike bus dešimtis linksmų ir įvairių dovanų.

× Komp. A. Pocius šian- die darys pranešimą Vargonininkų Sąjungos Chicago provincijai iš buvusio Vargonininkų Sąjungos seimo, Plymouth, Pa. Susirinkimas įvyks West Side. Visi muzikai prašomi nepamiršti atsilankyti.

× K. Bason (Basanavičius) iš Jersey City, N. J., ir K. Vaškas iš Newark, N. J., žinomi L. Vyčių organizacijos veikėjai, vieši Chicagoje ir lankosi pas pažįstamus. Lankėsi taip pat dnr. "Draugo" ir žadėjo dalyvauti mūsų dienraščio piknike per Labor Day.

× Detroitiečiai: M. Simonis, J. Cress, S. Stankus ir A. Ambrose "Draugo" Labor Day tikėtus gražino per A. Snarskienę, kuri buvo nuvykus į Detroitą dalyvauti kun. Saplo, MIC., pramicijoje.

× J. ir M. Sudelkiai, buvę townflakiečiai veikėjai, kurie dabar darbuojasi Labdarių Sąjungos ūkyje, šiomis dienomis gavo žinią iš Karo Departamento, kad jų sūnus Alfonsas sužeistas Prancūzijoje. Pranešime nesakoma kaip sunkiai sužeistas, nei kur jis dabar randasi.

× Račienė, bridgeportietė, su dukrele, kuriai neseniai buvo padaryta operacija, ir seserim, tuoj po Sv. Jurgio parapijos pikniko išvyko atostogų į Detroit, Mich. Vieši ne tik mieste, bet aplanko ir lietuvius ūkininkus, kur vaišinas šviežiais produktais. Atostogomis patenkintos.

× Albertai Pirtokienė, Jono Pirtoko TT. Marijonų Bendradarbių 5 skyr. sekr., žmonai, rugpjūčio 22 d. buvo padaryta sunki operacija Sv. Kryžiaus ligoninėje. Ligonė, aciu Dievui eina geryn, guli kamb. No. 302. Motinėle aplankyti parvyko jos sūnus iš kariuomenės karys Gregorius. J. ir A. Pirtokai gyvena adr. 6425 S. Richmond St. Draugės ir pažįstamos prašomi aplankyti ligonę.

Jūsų Maldos
YRA DEL MIRSŪJŪ
Jūsų Gėlės
YRA SIUNGIAMOS LAIDOTUVEMS KAD SURAMINUS TUOS, KURIE LIODI

Džiaugisitės įdomumu

Trys rodymai krutamųjų paveikslų atvirame ore žavės kiekvieną; kontestai pagyvins jus!

NĖRA GRAŽESNIO, NEI PATOGESNIO DARŽO PIKNIKAMS, KAIP VYTAUTO PARKAS; VALGIAI BUS TAIP PAT SKANIAUSI!

Kazys Aukškalis atvyks

Praeitais metais rodymai krutamųjų paveikslų buvo toks sekmingas ir taip įdomus, kad reik ir šiais metais "Draugo" Labor Day piknike rodyti "movies ir talkies". Praeitų metų krutamųjų paveikslų rodytojas, Kazys Aukškalis, iš Gary, Ind., vėl atsivežė savo brangias aparatus tiems parodymams.

Patys vėliausi dalykai iš pasaulio žinių, karo lauko ir įvairumų bus rodomi net tris sykius per "Draugo" pikniką: 3, 5, ir 7 valandomis. Ypatingas rodymo būdas bus prirengtas taip, kad didžiausi būriai susirinkusių matys visas filmas net dienos metu.

Vytauto parkas — visų pavydas

Nėra patogesnio ir gražesnio parko piknikams lietuvių rankose, kaip Vytauto parkas.

Sv. Kazimiero kapinių direktoriatas, kuris valdo Vytauto parką, yra taip pavyzdinai įrengęs, kad kitatautai ir visos lietuviškos įstaigos per visą Ameriką pavydi mums piknikiškių patogumų.

Šiuo laiku Juozas Šalčius yra Vytauto parko užvalda ir tikrai pavyzdinai tvarką užlaiko.

Bus kontestų ir šiais metais

Vienas iš didesnių surpuzų piknike gali būti kontestai, kurie bus tvarkomi ant didelės estrados pikniko tuo jau po pirmo rodymo "movies".

Vaikams bus keli valgy-mo ir gabumų kontestai.

Vynai galės parodyti, kaip greitai gali alaus boną iš-gerti.

O moterys galės parodyti, kaip garsiai gali pašaukti savo vyrus ar kitokiais bū-dais parodyti savo nepaprastus gabumus.

Virtuvė prityrusių globoje

Šių metų Labor Day pikniko virtuvė yra tikrai prityrusių šeiminių rankose. Šeiminių šiam piknikui yra iš labdarių 3-čios kuopos, Cicero, Ill. Vadovauja K. Sriubienė ir E. Motekaitienė.

Menu valgyklai jau yra priruošta ir matosi, kad grynai lietuviški valgiai bus teikiami patenkinimui alkio. Labdarių 3-čios kuopos šeiminių yra pragarsė, o šios savo menišku patarnavimu ir skaniu pagaminimu

krugelio ir kitų grynai lietuviškų valgių. Kopūstų sriuba bus "ekstra fine".

Atvykite ir pamatykite

Per praeitus kelis mėnesius mes sakome, kad dnr. "Draugo" Labor Day piknikas bus pats svarbiausias įvykis Chicago ir apylinkės lietuviams ir kad bus daug įvairumų, tai atvykite ir pamatykite, kad nėra

įdomesnio ir svarbesnio pikniko kaip "Draugo". Be to bus laimingiesiems net 6 U. S. War Bonai \$500 vertės. Progos laimėti vieną iš tų bonų yra tik 10 centų, tai įsigykite kiek galite daugiau tų progų ir visi džiaugisitės. XXX

Gelbėkite karių gyvybes — aukokite savo kraują.

Sapnavo vagi

Mrs. Anna Block, 4929 N. Fairfield ave., Sapnavo, kad ji matė negražą vagį savo kambary antradienio naktį ir ji pabudusi suriko, — ji pareiškė policijai praeitą trečiadienį. Trys jos rankinukai, jos vyro piniginė ir jo kelnės buvo rastos išmėtyta gatvėje, prie jos namų.

Dviejų Metų Mirties Sukaktuvės

JONAS SASINAS
Jau sukako dveji metai, kai negailestingai mirė mūsų mūsų tarpo mylima brolių ir svogerė, Joną Sasiną. Netekome savo mylimo rugšėjo 24, 1942m. Vėlonis buvo palaidotas rugšėjo 7d. Sv. Kazimiero kapinėse. Nors laikas tęsiasi, mes jo niekad nesugalvime užmiršti. Lai galėtinomis Dievas suteikia jam amžiną atsilų. Mes, atmindami tą jo liūd-prašalimą ir mūsų tarpo, užprašėme gedulingas sv. Marijos par. bažnyčioje, Marquette Parke, Chicagoje, rugs. 24, 1944m. 7-tą val. ryte; ir taipgi Ascension bažnyčioje, Harvey, Ill. 8-tą val. ryte, — rugšėjo 2d., 1944m. Kviečiame visus gimines, pažįstamus ir draugus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimeisti už a. a. Jono Sasino sielą. Nuliūdę: Broliai — Mykolas ir Antanas, Sesna Zofija, Svogeriai — J. Šiaulis ir S. Giltvidas ir Venckų Šeimyna.

KOTRYNA MEIRONAS (po tėvais Balčikonaitė)
Gyveno: 1365 So. 48th Ct., Cicero, Illinois. Gimus Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr., Truskavos parap., Okainelių kaimo. Amerikoje išgyveno 40 metus. Pailko dideliam nuliūdime: vyrą Kazimierą; 3 sūnus — Kazimierą ir marčią, Valerijų ir Jų dukterį Patriciją, Antaną (U.S.Army) ir marčią Frances, Franciskų ir marčią Helen ir Jų vaikučius Maxine ir Robertą; 2 dukteris Sophie Balčikonaitis ir žentą Ray (U.S. Navy), ir Adelę Gužauskas ir žentą Bruno ir Jų dukterį Christine; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas randasi pašarvoito A. B. Petkus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Illinois. Laidotuvės įvyks šeštadienį, Rugšėjo 24, 1944m. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę: Vyras, Sūnai, Dukterys, Marčios, Zental, Anūkai ir visos kitos Giminės. Laidotuvių direktorius: Antanas B. Petkus, telefonas Cicero 2109.

PACHANKIS PAMINKLAI
PETER TROOST MONUMENT COMPANY
(Isteigta 1889 m.)
Meniški, Vertingi PAMINKLAI MAUZOLEJAI ZENKLAI
Štai Mumis Pasitikėjimo Rekordas:
Ši Firma virš 50 m. Tos Pačios Šeimos Rankose!
PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELLA GRANITE Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best in the World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS KREIPKITE PRIE —
JOHN W. PACHANKIS
— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce
MODERNI Ividinė PARODA: REZIDENCIJA: 4585 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street Tel. ESTEBROOK 3645 Tel. REPUBLIC 4298 VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Seštadi. ir Sekm. 9-6 val.

KREIPKITE PRIE MŪS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA.
SUVIRA 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MŪS JŪSŲ PAŠERINKIMUL.
Gerhano Materialo ir Darbo.
Mūsų MENO SEDEVRAI pridėvė daugeliui mūsų Lietuviams klientams pilnų patenkinimą.
Didysis Ofisas ir Dėbtavė: **VENETIAN MONUMENT CO.**
Štai vienas iš mūsų gražių paminklų produktų.
Didysis Ofisas ir Dėbtavė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELBY 6103

DANGIŠKASIS DVARAS ARBA ŠV. LIUTGARDOS MALDA
Trumpi apmąstymai apie Kristaus Kančią. Knygėlė yra taip pat ir Rytmetinės ir Vakarinės Maldos, švenčiausios Marijos Litanija, ir kitos naudingos maldos.
Vertėtų įsigyti šią knygutę
Kurie dar neužsisakėte, dabar užsisakykite. Knygėlė yra labai patogaus formato. — Kaina visai prieinama. TIKTAI 25 CENTAI. Siųskite savo užsakymus sekančiu adresu:
"LAIVAS"
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS
John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 S. Hermitage Avenue Yards 1741-2
4330-34 S. California Avenue Lafayette 0727
Koplyčios VELTUI Visose Chicago's Dalyse
Radio Programai WGES (1390 k.) Pirmadieniais ir Ketvirtadi. 8 val. vak.

Remkite ir platinkite "Draugą", nes jis ir jus remia ir kovoja už kilnius idealus.

MARGUTIS
VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRASTIS ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.
WHFC - 1450 kilos.
SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.
EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.
MARGUCIO ofiso adresas: 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. Telefonas — GROvehill 2242

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

NULIŪDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į — **ANTHONY B. PETKUS**
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JOSŲ PATOGUMAI:
1410 South 50th Avenue, Cicero Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago Telefonas GROvehill 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiniam stoviuui prieinamas.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį
NARIAI Chicago's Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacija.
Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNAI
2314 WEST 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE. Phones: CANAL 2515 COMMODORE 5763 FULLMAN 1279
L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone FULLMAN 9661
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908
J. LIULEVICIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572
P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419
L. J. ZOLP
1646 WEST 40th ST. Phone YARDS 0781
MAŽEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1188-89

KUN. A. LINKUS IR TOWN OF LAKIEČIAI

Nuoširdžiai kviečia visus į

SV. KRYŽIAUS PAR. METINĮ PIKNIKĄ

Sekmadienį, Rugsėjo (September) 3 d., 1944 m.

GRAŽIAME VYTAUTO DARŽE

Bus visokių įdomybių ir pamarginimų — gražus programos, skanių valgių ir gėrymų — vienu žodžiu, bus visko su geru kaupu.

Piknikas baigsis KARNIVALE, kuris dabar vyksta prie 47th ir S. Damen Ave. Ten rasite įvairumo ir laimės progų. Karnivalas baigsis Rugs. 4d., vakare.

Už padainavimą \$10

Mergaitė teisme padainavo

GAUDAVO SAVAITEJE \$100 UŽ DAINAVIMĄ IR TEISME TEKO PADAINUOTI.

"Jūs sakote, kad esate dainininkė, — leiskite išgirsti jūsų dainą". Ir teisėjas Irwin B. Clorfene moterų teisme liepė praeitą trečiadienį Glorijai Cecilijai Martinelli, 22 metų, iš San Francisco, padainuoti dainas.

Glorija buvo kaltinama netvarkingų elgesiu, kai ji buvo rasta užmigusi Grant parke. Ji papasakojo apie savo kelionę, susitikimą su kareiviu, Louisville, Ky., ir atvykimą su juo Chicagon. Jis paliko ją be cento prieš 11 dienų, — ji pareiškė.

"Ką jūs veikėte San Francisco prieš tai?" — teisėjas paklausė raudonplaukės, mėlynakės mergaitės.

GAUDAVO \$100 SAVAITEJE

"Aš dainavau Pan-American Casino", — ji atsakė, — "savaitėje uždirbdavau \$100."

Ir teisėjas norėjo, kad mergaitė įrodytų, kad ji dainininkė. Mergaitė padainavo "Silver Wings in the Moonlight", paskui "Begin the Beguine" ir "St. Louis Blues". Visi sakė, kad gražiai padainavo.

"Jūs esate gera", — pasakė teisėjas. "Kam jūs palikote gerą darbą?"

"Aš nežinau", — atsakė

Sumušė ir apiplėšė

Raymond Mayo, 22 metų, 6217 S. Green str., troko vairuotojas, tarnaujantis Armour ir Co., buvo dviejų negrų sumuštas ir apiplėštas praeitą trečiadienį, Maxwell ir Union ave. Iš vairuotojo paėmė \$25. Negrai su ginklu sudavė vairuotojui galvon.

STASYS LITWINAS SAKO:

"DABAR — Tai Geriausias Laikas Pirkti VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS."

GERAS PASIRINKIMAS: Visokios Rūšies Insulacijos Materiole — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Stogams Reikmenys — Insulotų Plytų Išvaizdos Šydingas — Langų — Durų — Tvoroms Materiole — Maltavos — Varnišio — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų (Hardware) — Pleisterio — Cemento — Srutų Vamzdžių ir tt.

APROKAVIMĄ IR PRISTATYMĄ TEIKIA DYKAI!

STASYS LITWINAS, Vedėjas.

CARR MOODY LUMBER CO.

3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272

VALANDOS: Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. pp.

Glorija. "Aš noriu, kad būtų mano galva išegzaminuota."

"Bus iširta", — pažadėjo mandagiai teisėjas.

SURINKO \$10

Teismo gydytojui buvo įsakyta Gloriją išegzaminuoti, ir byla nutęsta iki rugsėjo 8 dienos. Bet teisėjas pastebėjo, kad Glorija yra pergraži mergaitė, kad būtų kalėjime, ir sutiko, kad ji būtų laikoma Social Service namuose.

Paskui teismo tarnautojai surinko dešimt dolerių, kad sumokėtų Glorijai už jos dainavimą.

Laivyno nuostoliai

Laivyno departamentas rugpiūčio 30 dieną paskelbė Jungt. Amerikos Valstybių jūrininkų (navy, marine corps ir coast guard) sąrašą, kuriame pažymėta, kad 147 jūrininkai mirė, 535 buvo sužeisti ir 29 dingę.

Moteris ir du vyrai pasmerkti mirti

CINCINNATI, Ohio. — Trys negrai, du jauni vyrai ir moteris, buvo nuteisti rugpiūčio 30 dieną, mirti elektros kėdėje Ohio kalėjime, gruodžio 8-toje dienoje, už Jacob Reinstatler nužudymą holdapo metų. Jis buvo Cincinnati brangakmenių savininkas.

Nuteistieji vadinasi: Cook Jenkins, 24 metų, Unionville, Ga.; James W. Brown, 27 metų, iš Cincinnati, ir moteris — Johnnie Mae Gardner, 21 metų, iš Durham, N. C.

MILIJONAS DOLERIŲ ŽUVUSIŲ KAREIVIŲ VAIKŲ MOKSLUI

Kolumbo Vyčių (Knights of Columbus) centro valdybos ir direktorių suvažiavime, kuris šiomis dienomis įvyko Toronto, Kanadoj, tarp kitko nutarta iš organizacijos išdo skirti milijoną dolerių mokslui vaikų, kurių tėvai (organizacijos nariai) bus žuvę šiame kare. Šioj nuotraukoj matome perrinktus ir naujus direktorius: J. F. Martin iš Oklahoma City, M. J. Howlett iš Chicago, J. A. Flanagan iš Catonsville, Md., — perrinkti: J. M. Donohoe iš Huntington, W. Va., dr. Clem D. Kertigan iš Davenport, Ia., — nauji direktoriai. (NCWC-Draugas)

Pakliuvo du vyrai!

Policija juos sučiupo taverne

DU SULAIKYTI KAIP BARO VAGYS, NETOLI VIDURMIESCIO; VIENAS PAŠAUTAS

Du vyrai buvo sulaikyti Chicagoje praeitą ketvirtadienį (rugpiūčio 31 d.), vienas su kulkos žaizda abejoje kojoje, po nesekmingo bandymo apvogti uždarytą taverną, miesto apylinkėje.

Bridewell ligoninėje raudasi Frank Kosier, 28 m., 519 W. Grenshaw, jam per abi kojas perėjo kulka. Jo draugas vadinasi Joe Ancher, 31 metų, 20 S. Desplaines, kuris prisipažino, kad yra buvęs kalinys, buvo sulaikytas detektyvų biure.

Garsi žmogžudystės istorija

Gavo dvidešimt metų kalėjimo

KA PASAKOJA APIE SAVO ŽMONOS NUŽUDYMA. JOS LAVONAS DEŽEJE BUVO NUSIŪSTAS I LOS ANGELES.

Soylo Villegas, 26 metų, traukiniu buvo nugabentas į Los Angeles, kur geležinkelio ofisė buvo lavonas atkastas, ir jo lavonas nebuvo atpažintas iki gegužės 8 dienos. Villegas buvo areštuotas Crystal City, Tex.

Soylo Villegas buvo praeitą trečiadienį teisėjo Harold G. Ward'o, kriminaliniame teisme, nubaustas dvidešimčiai metų kalėjimui.

Villegas teisme pareiškė, kad jis neturėjęs intencijos nužudyti savo žmonos Louise, 24 metų amžiaus, ir norėjęs pasiduoti.

Villegas pareiškė, kad jo žmona reikalavusi, kad jis pasirašytų divorso popierius po išsigerimo. Tai įvyko viešbučio kambaryje, 1161 Harrison str. Jis atsakė, — jis pareiškė, — ir jina užpuolusi ji su žirkliemis. Jis sudavė jai su savo kumščia, — jis liūdijo.

Jo žmonos lavonas dėžėje

Kas Girdėt? Chicagoje

Susirinkimas

Dievo Apveizdos lietuvių parapijos tretininkų suvažiavimas įvyksta penktadienį, 1 rugsėjo, mokyklos kambaryje, 7:30 val. vakare.

Paliko

William M. Gale, buvęs International Harvester Co. sekretorius, mirė turėdamas 76 metus, paliko nuosavybę už \$199,079.

Plėšikas name

Šešėlis ant sienos perspėjo Mrs. Lucille Bradley, 28 metų, kad vagis buvo jos namuose, 311 Armitage ave., ir ji atsilaikė į ginkluotą ir maskuotą plėšiką. Plėšikas įspėjo moteriškę, kad ji pasiliktų ramybėje, jis paėmė jos rankinuką, kuriame buvo \$300.

Susidaužė

Trys jaunuoliai buvo sunkiai sužeisti, kai jų automobilis susidaužė į saugumo salelę ir šviesos ženklą, Ogden ir Evergreen gatvėse.

Ar žinai, kad Labor Day, rugsėjo 4 d., Vytauto Parke įvyksta šaunus, įdomus ir gražus "Draugo" piknikas. Visi esate kviečiami į šį gražų "Draugo" pikniką.

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue

Telefonas — PORTSMOUTH 9022

W. VIRG. LUMP — Sijoti.....\$9.80

STOKER COAL, Aukštos rūšies, \$7.45

2 syk plautos, Chemiškai prirętos

BLACK BAND LUMP.....\$11.25

PETROLEUM COKE (Course)...\$12.50

PETROLEUM COKE (Pile Run) \$10.95

Pažvelgus gyveniman

Kaip galima pigiu būdu pragarsėti?

BET NE VISI NORI TOKIO PRAGARSĖJIMO. GERIAUSIAS PRAGARSĖJIMAS — KILNUS IR GRAZUS GYVENIMAS.

Kartais žmonės gyvenime labai pigiu būdu pragarsėja ir apie juos daug rašo laikraščiuose.

Paimkime, kad ir Chicagoje vieną atsitikimą. Miss Margaret Mayhood, 41 metų, buvo taverne, Clark ir Erie gatvėse, ir Herbert Clarke, 44 metų amžiaus, ją pabučiavo. Kai tik ji buvo pabučiuota, tuojau ji išbėgo iš taverne ir patraukė gaisro dėžutės aliarmą, ir gaisrininkai atvyko prie bučkio vietos, Clark ir Erie gatvėse. Tai įvyko rugpiūčio 13 dieną, ir Herbert Clarke dingo, kai atvyko gaisrininkai, o Miss Mayhood buvo patraukta teisman už netvarkingą elgesį.

PLAČIAU RAŠĖ

Apie šį įvykį vienas Chicagos laikraštis plačiai rašė, net Mayhood ir Clark fotografijas įsidėjo. O Hollywood vienas eiliniotojas šiam dalykui įamžinti parašė net eilėraštį apie gaisrą ir bučkį.

Sakoma, kad Clarke praeitą antradienį susitaikė su Miss Mayhood, ir jis papasakojo, kad jie jau nuo senai draugauja.

REIKIA NEPAMIRŠTI KILNIŲ DALYKŲ

Tai matote, kaip kai kurie žmonės lengvai pragarsėja, ir net laikraščiai apie juos plačiai rašo. Žiūrėk, jei kas daug gyvenime pasišvenčia,

Vaikas užmuštas, trys draugai sužeisti, kai

sprogė šovinys

DETROIT. — Dešimt metų amžiaus vaikas tapo užmuštas ir trys jo draugai buvo sužeisti, kai 75 metrų šovinys, pirmojo pasaulinio karo suvenyras (atminimas) eksplodavo rugpiūčio 29 dieną.

Žuvęs vaikas vadinasi Daniel Brokush. Sužeisti vaikai vadinasi: John Strejan ir Raymond Ostrowski, abu turi po 11 metų amžiaus, ir Daniel Doran, 5 metų. Vaikai pasakė detektyvams, kad jie mėtė šovinį į kokį tai akmenį Doran užpakaliniam kieme, kai šovinys sprogo.

Apie šį įvykį teko sužinoti rugpiūčio 30 dieną.

didelius darbus atlieka misijoms, apie juos labai mažai rašoma. Keistas dalykas. Ar ne taip?

Kartais galima rašyti apie juokingus dalykus, bet reikia nepamiršti rašyti ir apie žmonių kilnius darbus, kurie atliekami visuomenės gerovei.

Šv. Tėvas kalbės

VATIKANAS. — Sakoma, Šv. Tėvas, Pijus XII, per radio kalbės visam pasauliui rugsėjo 1 d., kada sueina penki metai kai eina dabartinis karas.

Oro karo paroda

Armijos oro jėgų paroda, susidedanti iš paimtų oro įrankių — "Shot from the Sky" (nušauti iš oro), atidaryta šiandien po piet 2 valandą, Congress gatvės pradžioje, Grant parke.

Pavyko operacija

SEATTLE, Wash. — Buvo sekmingai atlikta apendicito operacija moteriškai, kuri yra geležiniuose plaučiuose. Moteris vadinasi Mrs. Theda Anna Carl, 24 metų, dviejų vaikų motina.

Moteriškė apendicitu apsirgo praeitą antradienį, ji nuo rugpiūčio 4 dienos serga paralyžiumi, ji buvo idėta į geležinius plaučius.

Palaidotas

Kardinolas Luigi Maglione, Vatikano valstybės sekretorius, buvo palaidotas, rugpiūčio 24 dieną, savo gimtinėje, Casoria mieste, netoli Neapolio.

Minėjo

Chicagos olandai praeitą ketvirtadienį minėjo karalienę Vilhelminos 64-tą gimtadienį.

Frank Norton, 806 Villa str., Elgin, pranešė policijai praeitą trečiadienį, kad iš jo buvo pagrobta \$45. Du negrai jį sučiupo užpakalyje 2722 Fullton str.